

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	3
Opatrenia sprísňujú aj internáty	4
Televízia, Správy RTVS, 21. 11. 2021, 19:10	
Za problémy s počatím niekedy môže aj „podnikateľský syndróm“, hovorí odborník na liečbu mužskej neplodnosti . 5	
Online, dennikn.sk, 19. 11. 2021, 15:35	
Poznáš aktuárstvo? Mladých láka na vysoké platy aj skvelú komunitu	10
Online, refresher.sk, 19. 11. 2021, 15:30	
Preležaniny trápia až 33 percent imobilných ľudí, vyskytujú sa aj u ležiacich pacientov s koronavírusom - vZdravotníctve.sk	11
Online, webnoviny.sk, 21. 11. 2021, 17:55	
Preležaniny. Prečo sú viac ohrození pacienti s covidom?	12
Online, zdravie.pravda.sk, 21. 11. 2021, 6:00	
Píšete nám: Kedy budú v Rim. Sobote testovať nezaočkovaných na protilátky?	13
Online, rimava.sk, 20. 11. 2021, 14:10	
V okrese Považská Bystrica prebehne testovanie na protilátky	14
Online, mypovazska.sme.sk, 19. 11. 2021, 13:41	
Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti	17
Online, lenprezeny.sk, 20. 11. 2021, 11:00	
Kompendium medicíny: Očkovanie predčasne narodených a rizikových detí	18
Online, mediweb.hnonline.sk, 18. 11. 2021, 9:00	
Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti	19
Online, dalito.sk, 17. 11. 2021, 9:21	
Putovanie snovou záhradou	20
Online, litcentrum.sk, 19. 11. 2021, 10:47	
Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti	22
Online, lenprezdravie.sk, 20. 11. 2021, 15:40	
Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti	23
Online, lenprechlapov.sk, 20. 11. 2021, 11:22	
UniCup: Štvrtý týždeň univerzitnej ligy nám predstavil pár postupujúcich	24
Online, hernazona.aktuality.sk, 19. 11. 2021, 14:00	
Fakulty a ústavy UPJŠ	25
Opatrenia sprísňujú aj internáty	26
Televízia, Správy RTVS, 21. 11. 2021, 19:10	
Za problémy s počatím niekedy môže aj „podnikateľský syndróm“, hovorí odborník na liečbu mužskej neplodnosti 27	
Online, dennikn.sk, 19. 11. 2021, 15:35	
Píšete nám: Kedy budú v Rim. Sobote testovať nezaočkovaných na protilátky?	32
Online, rimava.sk, 20. 11. 2021, 14:10	
Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti	33
Online, lenprezeny.sk, 20. 11. 2021, 11:00	

Kompendium medicíny: Očkovanie predčasne narodených a rizikových detí	34
Online, mediweb.hnonline.sk, 18. 11. 2021, 9:00	
Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti	35
Online, dalito.sk, 17. 11. 2021, 9:21	
Putovanie snovou záhradou	36
Online, litcentrum.sk, 19. 11. 2021, 10:47	
Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti	38
Online, lenprezdravie.sk, 20. 11. 2021, 15:40	
Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti	39
Online, lenprechlapov.sk, 20. 11. 2021, 11:22	
Univerzitné pracoviská	40
Opatrenia sprísňujú aj internáty	41
Televízia, Správy RTVS, 21. 11. 2021, 19:10	

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Opatrenia sprísňujú aj internáty [↗](#)

21. 11. 2021, 19:10, Relácia: **Správy RTVS**, Stanica: **RTVS**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: **136 363 GRP**, **3,03 OTS**, **0,03 AVE**: **3927 Eur**

Janette ŠTEFÁNKOVÁ, moderátorka:

Opatrenia sprísňujú aj stredoškolské a vysokoškolské internáty v Košiciach. Všetky študentské domovy sa riadia semaforom ministerstva školstva. V čiernej fáze môžu otvorené iba pre žiakov s prezenčnou výučbou s odporúčaným OTP režimom. Aby sa predišlo stretávaniu študentov, kontrolujú im aj izby.

Tomáš ZAVATČAN, hovorca **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**:

Pre prípad potreby karantény pozitívne testovaných študentov, ktorí sú ubytovaní na študentských domovoch, sú vyčlenené izolačné izby. V rámci týchto opatrení prebiehajú taktiež kontroly na izbách, respektíve v ďalších priestoroch študentských domovov a jedální univerzity.

Za problémy s počatím niekedy môže aj „podnikateľský syndróm“, hovorí odborník na liečbu mužskej neplodnosti

19. 11. 2021, 15:35, Zdroj: dennikn.sk, Vydavateľ: N Press, Autor: vitalia.bella@dennikn.sk, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 315 907 GRP: 7,02 OTS: 0,07 AVE: 1849 Eur

Veľa mužov ešte stále vníma problém s otehotnením ako záležitosť partnerky, hovorí urológ a andrológ Martin Hrivňák. „Vidno to napríklad aj na tom, že keď sa k nám muž objednáva na vyšetrenie plodnosti, tak minimálne v polovici prípadov volá žena,“ opisuje.

V rozhovore sa dočítate aj o tom:

aké sú najčastejšie mýty o mužskej plodnosti,

čo skutočne škodí plodnosti,

ako vplyvajú na plodnosť covid a očkovanie proti nemu,

či je dobré dať si v mladosti zmraziť spermie,

prečo sexuológovia prestali chodiť na školy,

ako vplyva sex na psychiku a partnerský vzťah.

Debatu o mužskej neplodnosti u nás pred štyrmi rokmi otvoril moderátor Viktor Vincze. V statusoch na sociálnej sieti otvorene hovoril o zlých výsledkoch spermioqramu – lekári mu vtedy povedali, že jeho spermie budú ledva na umelé oplodnenie. Je podľa vás dobré, keď na túto tému, o ktorej sa u nás veľa nehovorí, upozorní mediálne známy človek?

V prvom rade dúfam, že ho lekári naozaj poriadne vyšetrili. Lebo je otázkou, či by v ich prípade naozaj neprichádzalo do úvahy aj umelé oplodnenie. Pokiaľ viem, dnes sú už s partnerkou v štádiu, keď riešia adopciu. Samozrejme, aj toto je jedno z možných riešení. No podľa mňa sa treba vždy snažiť, aby sme mužom dali šancu vyliečiť ich neplodnosť. Keď sa to podarí, super. A keď sa nepodarí, potom sa už môžu partneri rozhodnúť, či pôjdu na umelé oplodnenie, budú sa uchádzať o adopciu, alebo budú jednoducho žiť ako bezdetné páry. Je to vždy na individuálnom rozhodnutí, aký postup si vyberú. Nemať deti nie je rakovina, aj keď je to možno smutnejší život, ako keď ich máte.

Zaznamenali ste potom väčší záujem o vyšetrenia vo vašej andrologickej ambulancii? Nemotivovalo to ďalších mladých mužov, aby sa začali hoci aj preventívne zaujímať o to, ako sú na tom s plodnosťou?

Nie. V Košiciach máme tri centrá asistovanej reprodukcie a konečne sa nám ich podarilo presvedčiť, že by mali mužov posielat' na vyšetrenia aj k nám. Takže časť pacientov nám dnes posielajú oni, ďalších občas posielajú aj ambulanti gynekológovia. Ale že by sa niektorí muži, ktorí k nám prichádzajú, odvolávali na Vinczeho status? To som zatiaľ nezaznamenal.

Ak ste museli presvedčať lekárov z centier asistovanej reprodukcie, aby mužov posielali k vám, znamená to, že sa v centrách väčšinou snažia riešiť neplodnosť bez komplexného vyšetrenia muža? Teda rovno navrhujú podstúpiť umelé oplodnenie?

Samozrejme. To je hlavný problém, ktorý tu máme. Asi pred tromi-štyrmi rokmi prišli gynekológovia z centier asistovanej reprodukcie s nápadom vypracovať manuál o tom, ako treba postupovať pri liečbe neplodných párov. Bol určený hlavne pre ambulantičných gynekológov, aby vedeli, ktoré základné vyšetrenia majú urobiť predtým, ako pošlú pár do centra. Jedna zo základných viet manuálu znela: „Muži nemajú záujem o vyšetrenie plodnosti.“ My sme vedeli, že to tak nie je, preto sme vypracovali vlastný andrologický manuál.

Žiaľ, tento „gynekologický“ názor tu stále prevláda, aj preto len určité percento mužov z neplodného páru ide na vyšetrenie na andrológiu (a ndrológia je odbor lekárstva, ktorý sa zaoberá chorobami mužských reprodukčných orgánov, ich liečením a prevenciou – pozn. red.). Väčšinou sa im len urobí spermioqram a pokiaľ aj nie je v poriadku, tak im len povedia, že treba ísť na umelé oplodnenie. Pokiaľ sa o to sami muži alebo ich partnerky nezaujímajú, som presvedčený, že menej ako polovica ide na vyšetrenie, aby zistili, prečo vlastne nemajú dobrý spermioqram.

Bohužiaľ, pre niektorých kolegov gynekológov je muž len zdroj spermií. [lock]A keďže oni sami nemajú dosah na jeho vyšetrenie a liečbu, automaticky posielajú páry na umelé oplodnenie.

Predpokladám, že vyšetrenie u andrológa je určite menej finančne náročné ako umelé oplodnenie...

Jasné. Ale hlavne je dosť veľká šanca, že by sme zistili príčinu, prečo muž nemá dobrý spermioqram. V mnohých prípadoch by sme tak mohli nasadiť liečbu, po ktorej by už muž nemal tento problém ani do budúcnosti. Netreba zabúdať, že pri problémoch s plodnosťou môže ísť okrem iného napríklad aj o rakovinu semenníkov – mal som už aspoň desať takých pacientov.

Žiaľ, na Slovensku muži ešte stále na vyšetrenia plodnosti bežne nechodia. Aj v našom manuáli preto píšeme, že ak sa neplodný pár snaží aspoň rok počať dieťaťko a nedarí sa mu, potom by mal aj muž v každom prípade absolvovať vyšetrenie.

Prečo o to nestoja samotní muži? Boja sa vyšetrenia, majú obavy z toho, čo zistia, alebo naozaj nevedia o tejto možnosti?

Keď som v tejto oblasti pred 28 rokmi začínal, muži zvykli úplne bežne hovoriť: „To predsa nie je môj problém. Žena nie je tehotná. Čo s tým mám ja spoločné?“

Odvtedy sa to, našťastie, výrazne posunulo a dnes sa už muži oveľa viac zaujímajú o to, ako je to s ich plodnosťou. No ešte stále je veľa mužov, ktorí to stále berú ako problém partnerky. Vidno to napríklad aj na tom, že keď sa k nám muž objednáva na vyšetrenie plodnosti, minimálne v polovici prípadov volá žena. Vtedy napríklad zisťujeme, že manželky bežne nepoznajú telefónne číslo svojich mužov. Muž sedí vedľa a žena objednáva, vyjednáva, dohaduje. A pritom mne sa oveľa lepšie hovorí priamo s mužom, keď mu môžem veci rovno vysvetliť.

Svedčí to o tom, že aj dnes sú ženy viac motivované ako muži, ony to berú do svojich rúk a muži sa im len odovzdajú: „Dobre, keď chceš, tak to rozbehni, pôjdem na ten spermioqram. Ale viac odo mňa nechci. Lebo ty to máš riešiť.“

Nie je táto zdanlivá mužská pasivita spojená aj s tým, že sa muži pri tejto téme viac hanbia? Mnohí môžu vnímať predstavu, že by boli neplodní, veľmi citlivo. Nemôže to byť pre niektorých aj otázkou mužskej hrdosti a sebahodnoty?

Pre niektorých asi áno. Sú aj takí machovia, pre ktorých by to znamenalo zhoršenie názoru na seba samého, pripadali by si, že nie sú stopercentní. Určite je s tým spojená aj stigma. Ale potom sú aj takí, ktorí sa skôr boja samotného vyšetrenia. Nevedia, čo sa tam s nimi bude robiť, čo ich tam čaká, je to pre nich nepríjemná predstava. Podľa mňa práve to je hlavný problém. Urológ je pre muža ešte stále strašiak. Mnohí majú z vyšetrenia u nás veľký stres.

Čo ich u vás reálne čaká?

Práveže nič strašné. Najprv musíme urobiť podrobnú anamnézu, potom ich čaká objektívne vyšetrenie, pri ktorom vyšetříme penis, semenníky, správne by sme mali vyšetriť cez konečník aj prostatu – to jediné môže byť vnímané ako nepríjemné, ale v žiadnom prípade nie bolestivé. Ďalej urobíme ultrazvuk semenníkov alebo aj prostaty. A keď zistíme, že nemajú dobrý spermioqram, môžeme urobiť hormonálne vyšetrenie.

Najnepríjemnejším urologickým vyšetrením je výter z močovej rúry, je to niečo podobné ako výter na covid, ale z močovej rúry, tak si viete predstaviť, aké to asi je. No zatiaľ to každý pacient u nás zvládol. Vždy im hovoríme: „Veď aj vaša partnerka už toho preskákala dosť veľa, tiež jej robili rôzne vyšetrenia, ktoré nemusia byť príjemné, všelijaké ultrazvuky, možno bola aj na laparoskopii, kde jej zisťovali priechodnosť vajíčkovodov. Tak aj vy musíte niečo vydržať.“

No sú aj muži, ktorí niektoré vyšetrenia vyslovene odmietnu, povedia, že sa boja.

Martin Hrivňák. Foto – Peter Lázár

Za aké percento prípadov neplodnosti môžu podľa aktuálnych štatistík muži?

V súčasnosti prevláda názor, že v minimálne päťdesiatich percentách. Niekedy sa hovorí aj o šesťdesiatich percentách, ale môžeme sa dohodnúť, že je to päťdesiat na päťdesiat. Lebo medzi tým sú aj prípady, keď je problém na obidvoch stranách.

Často je to tak, že keď je jeden partner úplne zdravý a druhý nie je celkom v poriadku, ten zdravý vykompenzuje partnerov nedostatok. Aj keď má pacient zlý spermioqram, zvyknem mu hovoriť, že to nie je až taká katastrofa, lebo na otehotnenie stačí aj jedna spermia. Som presvedčený o tom, že päťdesiat percent mužov, ktorí majú deti, nemajú úplne stopercentný spermioqram, ale stačilo to na to, aby došlo k otehotneniu. Práve preto, lebo manželka zrejme nemala žiadny problém.

Horšie však je, keď sa stretnú dvaja a každý z nich má nejaký problém s plodnosťou. Práve také prípady sa často dostávajú k nám.

Keď hovoríme o spermioqramoch, často sa opakuje, že ich kvalita sa za posledné roky výrazne zhoršila. Ako povedal pre Markízu bývalý hlavný odborník na reprodukčnú medicínu Jozef Vályk: „Keď ja som skončil medicínu, vtedy bolo v jednom mililitri ejakulátu 120 miliónov spermií. Dnes sme radi, ak nájdeme 15 miliónov.“ Ako sa to dá podľa vás vysvetliť?

Dnes sú vo svete na túto tému dva rôzne názory. Prvý zastávajú odborníci z centier asistovanej reprodukcie, ktorí hovoria, že plodnosť sa výrazne zhoršuje. Druhý názor, ktorého zástancom som aj ja, konštatuje, že nevieme povedať, či sa plodnosť naozaj zhoršuje. Pretože metodiky sa v priebehu rokov menili a všeobecne je ťažké porovnať niekdajšie vyšetrenie s dnešným.

Čo sa však skutočne mení, sú normy. Niekedy boli normy také, ako ste citovali v otázke, ale podľa dnešných noriem už stačí aj 15 miliónov spermií na mililitr ejakulátu. Dokonca stačia štyri percentá morfológicky normálnych spermií na to, aby sme vyhlásili, že pacient

je v poriadku. Neznamená to, že sa zhoršuje spermioqram, len sa zistilo, že toľko stačí. Ani pri nových normách však nie sú odborníci celkom jednotní. Ja sám radšej postupujem podľa staršej normy, ktorá bola trochu prísnejšia v tom, čo je normálne a čo nie.

Nemyslím si teda, že sa plodnosť mužov posledné roky zhoršuje, nemáme na to vedecké dôkazy, akurát dnes už vieme viac o tom, že z hľadiska počtu spermií môže stačiť aj menej, než sa považovalo za normu kedysi. Rovnako nemáme dôkazy o tom, že by plodnosť zhoršovalo nosenie telefónu vo vrecku, syntetická spodná bielizeň alebo laptop na kolenách. Také hlúposti si môžu písať niekde na diskusných fórach, ale my musíme pacientom hovoriť len to, čo je vedecky dokázané. Na ostatné otázky im môžeme odpovedať len jedno: „Neviem vám povedať, ako to je.“ Môžem im síce povedať nejaký svoj názor, ale nemám na to žiadne vedecké zdôvodnenie.

Vieme však už dnes povedať napríklad to, ako vyplýva na mužskú plodnosť životný štýl, stravovanie, stres alebo fajčenie?

Vieme, že najviac škodí stresujúci spôsob života. V tejto súvislosti sú dokonca opisované takzvané „podnikateľské syndrómy“, ktoré vznikali po revolúcii a poznáme ich aj dnes. Mnohí pracujú od nevidím do nevidím, sú vystresovaní – a práve stres je považovaný za hlavný problém. Už dokonca bolo opísané, ako sa v dôsledku stresu mení tvar spermií. Lenže stále nevieme zmerať, koľko stresu je ešte v poriadku a koľko už nie. No keď už má človek pocit, že nič nestíha, je vyčerpaný – či už z práce alebo zo svojho života – nie je to dobré. Nemusí ísť len o psychický stres, ale aj o čokoľvek, čo výrazne ovplyvní organizmus, ako napríklad keď sa niekto každý víkend opije do nemoty – aj to je pre organizmus ohromný stres. Nemáme dôkaz, že by pitie alkoholu malo jednoznačne negatívny vplyv na spermie. Keď si niekto dá jedno pivo alebo pohár vína denne, určite to problém nie je. Lenže stres, ktorý zažije organizmus pri opití sa, už môže byť veľmi škodlivý. Negatívny efekt môže mať aj extrémny športový výkon, ktorý človeka fyzicky úplne vyčerpá. A o škodlivom vplyve fajčenia už nikto ani nedebatuje.

Čo ešte má jednoznačne negatívny vplyv?

Vysoké teploty. Aj preto mužom odporúčame, aby radšej nešli do sauny alebo termálnych kúpalísk s vysokou teplotou. Samozrejme, nemusí to škodiť každému, lebo keby to tak bolo, tak Fíni by už dnes neexistovali. Vieme však, že spermie všeobecne nemajú rady vysoké teploty. Aj vtedy, ak mal pacient teplotu nad 38 stupňov, odporúčame robiť spermioqram až o tri mesiace – toľko je vývojový cyklus jednej spermie. To znamená, že v dôsledku vysokej teploty môže byť poškodený celý vývojový cyklus.

Keď k nám pacient príde na vyšetrenie, snažíme sa vždy zistiť, či nemá infekciu, hormonálny problém alebo napríklad kľúčové žily na semenníkoch. Samozrejme, vylúčime aj nádor semenníka. Pri ťažkom postihnutí spermioqramu môžeme urobiť genetické vyšetrenie, aj keď genetických porúch nie je veľa, môžu sa vyskytnúť. Najčastejšie môže ísť o gén na cystickú fibrózu, niektoré jej formy sa prejavujú tým, že sa správne nevyvinie časť semenníka, časť nadsemenníka alebo semenovod.

Ako často sa stáva, že sa príčinu mužskej neplodnosti odhaliť nepodarí?

Príčinu vieme nájsť približne v 50 percentách prípadov. A tým mužom často aj dokážeme pomôcť. V prípade, keď sa príčinu zistiť nepodarí, vtedy sú už na rade centrá asistovanej reprodukcie.

Lenže k nám sa, žiaľ, reálne dostáva oveľa menej pacientov, než koľkým by sme vedeli pomôcť.

V prípade, keď prídete na to, že problém môže spôsobovať hlavne stresujúci štýl života, môže takému človeku pomôcť, keď začne žiť zdravšie? Ako rýchlo sa prejaví zmena?

Môže to pomôcť, ale neviem povedať, po akom čase sa to prejaví. Keďže vývinový cyklus spermie sú tri mesiace, je dobré tomu venovať aspoň rok. Je to dlhodobý proces. Aj keď človek prestane fajčiť, tak efekt sa ukáže až po dvoch rokoch.

My andrológovia a urológovia máme tú nevýhodu, že často nedostávame spätnú väzbu od pacientov. Gynekológovia sú oproti nám vo výhode – keď žena konečne otehotnie, oni zlíznu tú smotanu, ale k nám už muž väčšinou nepríde. A my nevieme, či neprišiel preto, lebo sa im podarilo otehotnieť, alebo išiel k inému špecialistovi, prípadne to jednoducho vzdal. Niekedy sú však aj pekné chvíľky, keď nám príde SMS: „Narodila sa nám dcéra. Ďakujeme pekne.“

Na internetových stránkach zameraných na matky a tehotné ženy sa dá naraziť na najrôznejšie mýty o plodnosti. Ako napríklad, že mužskej plodnosti škodí častá masturbácia alebo už spomínané moderné technológie. Aké ďalšie mýty musíte búrať u svojich pacientov?

Prichádzajú naozaj so všeličím, aj keď musím povedať, že samotní muži to až tak výrazne neriešia, skôr sa v tomto úplne odovzdajú do rúk svojej partnerky. A potom nám napríklad hovoria, že ich partnerka núti máčať si semenníky v ľadovej vode alebo nosiť voľnú bavlnenú bielizeň, nesmú nosiť nič syntetické. Alebo do nich partnerky pchajú všelijaké výživové doplnky, ktoré nemajú žiadne opodstatnenie. Napríklad niektorí berú doplnky, ktoré by mali zvyšovať tvorbu testosterónu, lenže má to presne opačný efekt, ako očakávajú, lebo testosterón ich vysterilizuje. Mnohí sa k tým veciam ani nepriznávajú, lebo je im to trápne.

Často sa stretávame aj s tým, že partnerky núti svojich mužov mať sex vtedy, keď majú ovuláciu, sexuálny život sa tak zmení na oploďovanie a vo výsledku máme veľa mužov, ktorí majú problém s erekciou. Snažíme sa im vysvetliť, že by sa mali snažiť byť aspoň

trochu nad vecou, nedá sa takto stále tlačiť na pílu. Nie je dobré, keď sa otehotnenie stane zmyslom života páru. Ženy sú z toho často v obrovskom strese, ich partneri takisto, práve pre ten enormný tlak sa im niekedy nedarí otehotnieť. Naopak, pomáha, keď tomu dajú trochu voľnejší priebeh a pripustia si aj istú mieru fatalizmu. Samozrejme, môžu sa zároveň snažiť zistiť, prečo to nejde, a robiť, čo im lekári odporučia. Ale ak to, že sa im nedarí otehotnieť, berú ako koniec sveta, niekedy sa to končí až rozpadom vzťahu.

Martin Hrivňák. Foto – Peter Lázár

Spomenuli ste máčanie semenníkov v ľadovej vode. Nesľubujú si niektorí podobne liečivé účinky aj od otužovania, ktoré skutočne prospieva imunite?

Niektorým mužom môže otužovanie naozaj pomôcť, ale iní s ním môžu mať problém. Napríklad ak majú nábeh na chronický zápal prostaty, otužovanie môže ich stav zhoršiť – môžu mať bolesti, pálenie. Prostata je pritom kľúčový orgán, pokiaľ ide o plodnosť, spája sa tam semenovod s močovou rúrou a tvoria sa rôzne sekréty potrebné na to, aby spermie boli schopné oplodniť vajíčko.

Ak sa muži cítia po otužovaní dobre, majú pocit, že to prospieva ich zdraviu, sú menej často chorí, určite je to výborná vec. Aj my to v takom prípade odporúčame, len to treba robiť s rozumom.

Jeden z najčastejších súčasných hoaxov dáva do súvislosti neplodnosť s očkovaním proti covidu. Pýtajú sa vás pacienti aj na to?

S tým sa, žiaľ, stretávam veľmi často. Ako zástanca očkovania som z toho veľmi smutný. Osemdesiat percent tridsiatnikov, ktorí k nám prišli na vyšetrenie plodnosti minulý týždeň, boli neočkovaní. Aj preto sme pred pár dňami zaviedli v ambulancii OTP režim, každý musí mať aspoň test.

Niektorí neočkovaní, ktorí k nám prichádzajú, sú agresívnejší, iní len zmätení alebo sa boja. Povedia: „Snažíme sa o dieťaťko, preto sme sa nedali zaočkovať.“ Sú aj takí, ktorým očkovanie zakazujú partnerky, lebo podľa nich budú neplodní. A pritom podľa aktuálnych informácií je to presne opačne. Nie sú žiadne vedecké dôkazy, že by očkovanie spôsobovalo neplodnosť. Naopak, máme už dôkazy, že u mužov, ktorí zomreli na covid, sa našiel koronavírus aj priamo v semenníkoch. Nemusíme však hovoriť len o prípadoch, ktoré sa končia smrťou. Stačí, že má niekto symptomatický covid s teplotami nad 38 stupňov. Mám pacienta, ktorému sme robili spermogram pred pár mesiacmi a vtedy ho mal len trochu pod normou. Následne prekonal covid s teplotami nad 38,5 a aktuálny spermogram má už na hranici absolútnej neplodnosti. A ktovie, kedy sa tá plodnosť vráti do normálu.

Ja sám odporúčam každému dať sa zaočkovať a keď pár plánuje ísť na umelé oplodnenie, mal by to urobiť radšej už predtým. Mnohí gynekológovia totiž nie sú radi, ak sa ženy očkujú v prvom trimestri, lebo vtedy podľa nich nie je dobré užívať ani žiadne tabletky, ale druhý trimester je už menej problémový.

Ak zaočkovaný muž dostane covid, vo väčšine prípadov to prejde bez zvýšenej teploty, takže ochorenie nemá žiadny vplyv na plodnosť.

Môžu si už dnes muži dať aj zmraziť spermie v mladom veku, podobne ako si niektoré ženy nechávajú zmraziť vajíčka, aby ich mohli neskôr použiť na umelé oplodnenie?

Zmraziť spermie má podľa mňa zmysel jedine vtedy, keď je spermogram naozaj veľmi slabý, nevieme príčinu, prečo je to tak, a je tam prípadne aj tendencia k výraznému zhoršovaniu. No v ostatných prípadoch to podľa mňa nemá význam.

Výskumy síce ukazujú, že aj u mužov po 35-ke klesá plodnosť, deje sa to však pozvoľne, určite sa to nedá porovnať so zhoršovaním plodnosti u žien. Aj päťdesiatroční muži majú väčšinou dostatočne kvalitný spermogram na to, aby sa ich spermie dali použiť na umelé oplodnenie.

Je však dobré dať si zmraziť spermie v prípade, keď sa u muža napríklad zistí nádor a ide na chemoterapiu. Po chemoterapii by musel mať naozaj šťastie, aby sa mu spermie začali znova tvoriť.

Nemala by väčšina týchto tém byť aj súčasťou sexuálnej výchovy, ktorá u nás na školách prakticky neexistuje?

Keďže sexuálna výchova sa u nás učí prierezo vo cez rôzne predmety, v praxi to často znamená, že sa neučí vôbec. My sme sa ako sexuológovia ešte pred pár rokmi snažili chodiť na základné školy a rozprávať sa s deťmi, aj keď ja osobne som radšej chodil na stredné, lebo tam sa už dá hovoriť otvorenejšie. Rozprávali sme sa napríklad o tom, aké problémy existujú v tejto oblasti, ako by mala vyzeráť prevencia sexuálne prenosných ochorení, ako si vybrať antikoncepciu alebo prečo je dôležité, aby si mladí muži samovyšetrovali semenníky. Aj mnohí dospelí muži to často vôbec nevedia. Rakovina semenníkov sa pritom netýka starých mužov, ako si to niektorí myslia, ale mladých – od dvadsiatky do štyridsiatky.

Na druhej strane, nemám pocit, že by boli mladí ľudia v sexuálnych otázkach úplne dezorientovaní. Prehľad majú celkom dobrý. Niekedy je však problém, keď sú silno nábožensky založení. Práve oni si potom môžu vyčítať, že masturbujú, a môžu mať z toho stres. Mali sme už niekoľko manželských párov, ktoré začali so sexom až po svadbe, a zrazu zistili, že to nie je len tak: že sa tomu treba aj naučiť a vedieť sa zladíť, treba počúvať svojho partnera/partnerku, snažiť sa mu/jej vyhovieť a tak ďalej. Mnohí vôbec neboli ochotní sa

prispôbiť, brali to štýlom, že takto to jednoducho má byť, a neraz sa to potom skončilo rozvodom.

Sexuálna výchova ako taká určite nemôže mať na deti negatívny vplyv, vždy môže pomôcť rozšíriť obzor. Nemôžeme si predsa namýšľať, že sex je len na to, aby sme mali deti.

Prečo už dnes na školy nechodíte?

Lebo keď chce dnes prísť sexuológ na školu, narazí na odpor. Pomaly musíte mať povolenie od OSN, aby ste mohli deťom hovoriť o sexuálnej výchove. Rodičia by proti tomu hneď protestovali.

Rodičia protestujú a deti sa pritom učia o sexe z porna.

Áno. Aj keď ani to porno nie je až také zlé a deti sa k nemu dostanú tak či tak. Lenže porno nie je reálny sexuálny život. Deti potom môžu mať predstavu, že penis má mať 30 centimetrov a sex má trvať hodinu a pol. No nakoniec aj tak prídu na to, že to tak celkom nie je.

Prečítajte si

Sexuologička: Máme menej sexu, mladí sa učia z porna a potom tápu vo vzťahoch

Ak niekto ešte stále verí, že sex je len nástroj na plodenie detí, ako by ste mu ako sexuológ vysvetlili, prečo je pre nás dôležitý zdravý sexuálny život?

Zdravý sexuálny život nám prospieva vo všetkých smeroch. Zdravý sexuálny život totiž väčšinou prebieha v zdravom partnerskom vzťahu, keďže vzťahy s náhodnými partnermi či partnerkami nepovažujeme za zdravý sexuálny život. Ak majú partneri sexuálny život podľa svojich predstáv, bez stresu, a tak, ako to oni dvaja chcú, potom prospieva nielen ich zdraviu – lebo ich zbavuje stresu a napätia – ale aj vzťahu. Samozrejme, nedá sa povedať, že by sme tým mohli nahradiť športovanie, lebo z hľadiska výdaja energie je to približne na úrovni umývania podlahy, ale sex má jednoznačne blahodárne účinky na psychiku.

Vedia sa dnes partneri rozprávať spolu o sexe?

Myslím, že je to lepšie ako kedysi, ale stále je to oveľa menej, ako by bolo treba. Veľa ľudí ani dnes nemá predstavu o tom, čo by chcel ich partner/partnerka. Lebo sa o tom hanbia rozprávať. V sexe je pritom dovolené všetko, čo vyhovuje obidvom partnerom. Len o tom treba spolu hovoriť a hľadať cestu jeden k druhému.

K nám chodia hlavne muži a viem, že hoci väčšina z nich chce, aby aj ich partnerka zo sexu niečo mala, nie vždy vedia, ako to dosiahnuť. Práve preto by mnohým prospelo, keby sa o tom spolu oveľa viac rozprávali.

Martin Hrivňák (54)

Urológ, andrológ, sexuológ. Vyštudoval všeobecné lekárstvo na Lekárskej fakulte **UPJŠ** v Košiciach, kde v roku 2010 obhájil aj doktorát v odbore chirurgia. Je predsedom Dozornej rady Slovenskej urologickej spoločnosti a II. viceprezidentom Slovenskej sexuologickej spoločnosti. Vo svojej vedeckej práci sa zameriava na poruchy mužskej sexuality a vplyv pohlavne prenosných ochorení na mužskú plodnosť. Je autorom viacerých prednášok a odborných publikácií. Žije v Košiciach, kde vedie andrologickú a urologickú ambulanciu.

Martin Hrivňák. Foto – Peter Lázár

Autor: vitalia.bella@dennikn.sk

Poznáš aktuárstvo? Mladých láka na vysoké platy aj skvelú komunitu [↗](#)

📅 19. 11. 2021, 15:30, Zdroj: [refresher.sk](#) [↗](#), Vydavateľ: REFRESHER, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 262 566 GRP: 5,83 OTS: 0,06 AVE: 1499 Eur

Počul si už o profesii aktuárstvo? Ak nie, nevadí. Vysvetlíme ti, kto aktuári sú, na čom pracujú a najmä prečo sa tento odbor oplatí študovať.

Aktuár je kľúčovou a výnimočnou postavou v oblasti poisťovníctva. Práve aktuári sú zodpovední za množstvo dôležitých úloh, keď určujú a ohodnocujú riziká, navrhujú poisťné produkty, počítajú výšku technických rezerv či kalkulujú sadzby a výšky poisťného. V princípe sa dá povedať, že aktuár rieši ako, kedy, kde a prečo je možné podstupovať riziko spojené s poistením. Aktuárov teda nájdeme v poisťovniach či bankách, sú tiež súčasťou rôznych priemyselných odvetví, no pôsobia aj v štátnej správe.

Aktuárstvo: aj „nudná“ matematika sa mení na zábavu. Zdroj: Unsplash.com

Aj „nudná“ matematika sa mení na zábavu

„Aktuári vidia dovnútra relatívne komplexného obchodného modelu poisťovní vďaka svojim analytickým, štatistickým a poistnomatematickým znalostiam. Rozumejú ziskovosti poisťných produktov a vedia identifikovať a riadiť zdroje zisku poisťovne. Zároveň vedia pri riadení poisťovne zohľadniť významné súvisiace riziká,“ vraví Jozef Dúcky, skúsený aktuár z poisťovne NN.

Pri rozhodnutí sa pre pozíciu aktuára je podstatné spoznať jej detaily a zásady. Na to je ideálne štúdium aktuárstva či odboru poistnej matematiky, ktorá zahŕňa všetky podstatné predmety. Počas štúdia sa budúci aktuári oboznámia s množstvom zaujímavých oblastí, ktoré môžu využiť v zamestnaní, ale aj v bežnom živote. Teóriu finančnej matematiky, poznatky z poistnej matematiky či vedomostí z teórie pravdepodobnosti a štatistiky sú zároveň doplnené o poznatky z modernej výpočtovej techniky.

Na pracovných portáloch nájdeme inzeráty od firiem, ktoré za prácu aktuára ponúkajú až 4 000 eur. Zdroj: Unsplash.com

„Keď som prvýkrát počula o aktuárstve, ani som netušila, o čo ide. Vedela som však, že mi je blízka matematika a ekonomika, tak som to skúsila. A dnes, po ukončení štúdia, viem, že to bolo to najlepšie rozhodnutie. Môže sa zdať, že ide o stereotypnú prácu, no je to práve naopak. Aktuárstvo je veľmi dynamické a zaujímavé,“ tvrdí čerstvá absolventka Ing. Patrícia Teplanová.

Kde sa dá aktuárstvo a jemu príbuzné študijné programy študovať?

Fakulta hospodárskej informatiky Ekonomickej univerzity v Bratislave

Fakulta matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave

Prírodovedecká fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

Vysoký plat aj rýchly kariérny rast

Študenti aktuárstva si už počas štúdia vyskúšajú rôzne praktické činnosti a riešia reálne problémy poisťovní či iných spoločností. Vďaka prepojeniu praxe a teórie sa potom dokážu prakticky okamžite po štúdiu zamestnať na plnohodnotnej pozícii. „Z môjho ročníka sme sa uplatnili v odbore všetci, ktorí sa cestou aktuárstva vybrali. Naozaj platí, že dopyt po absolventoch vysoko prevyšuje počet nových vyštudovaných aktuárov,“ vraví Patrícia Teplanová.

Lákadlom pre mladých ľudí, ktorí sa rozhodujú o svojej budúcnosti, je podľa absolventov okrem uplatnenia aj vysoký plat či rýchly kariérny rast. Aj v súčasnosti nájdeme na pracovných portáloch inzeráty od firiem, ktoré za prácu aktuára ponúkajú až 4 000 eur. Výška platu v tomto prípade odráža najmä dôležitosť a postavenie aktuárov v poisťovniach či bankách.

„Samozrejme, vysoký plat je super, no mne sa na aktuárstve páči aj niečo iné. Sme veľmi úzko spolupracujúca a nápomocná komunita. Navzájom sa podporujeme a pomáhame si, čo pri mnohých povolaniach vôbec nie je samozrejmosťou,“ uzatvára Patrícia Teplanová.

Upozorniť na chybu. Ak si našiel nedostatok v článku alebo máš pripomienky, daj nám vedieť.

Náhľadový obrázok: Unsplash.com

Autor: Sponzorovaný obsah

Preležaniny trápia až 33 percent imobilných ľudí, vyskytujú sa aj u ležiacich pacientov s koronavírusom - vZdravotníctve.sk

📅 21. 11. 2021, 17:55, Zdroj: webnoviny.sk 📄 Vydavateľ: iSITA s.r.o., Autor: SITA, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 68 607 GRP: 1,52 OTS: 0,02 AVE: 1122 Eur

Preležaniny trápia až 33 percent imobilných ľudí, vyskytujú sa aj u ležiacich pacientov s koronavírusom

21. 11. 2021

Foto: ilustračné, www.gettyimages.com

SITA Zdroj: SITA

Výskyt preležanín v komunite imobilných pacientov je až na úrovni 33 percent. Odhaduje sa pritom, že komplexná starostlivosť o pacienta na lôžku môže pomôcť zamedziť vzniku dekubitov v 80 až 95 percentách prípadov.

Upozorňujú na to odborníci aj v súvislosti s narastajúcim počtom pacientov so stredne ťažkým až ťažkým priebehom ochorenia COVID-19, ktorí končia pripútaní k nemocničným lôžkam.

Riziko rozvinutia infekcie

V rámci prevencie je preto nevyhnutné dbať na polohovanie a použitie antidekubitných pomôcok. Zvýšená pozornosť by sa mala venovať hygiene, voľbe správnych hygienických pomôcok, ako aj výžive a hydratácii pacienta.

Ak sa preležaniny podceňujú, existuje riziko, že sa v rane rozvinie infekcia, rana sa zväčší a prenikne do hlbších vrstiev kože a svalovej hmoty.

Môže tak dôjsť k zničeniu tkanív až na kosť. Liečba takéhoto dekubitu je veľmi náročná. U ľudí s chronickými preležaninami je zaznamenaná až štvornásobne vyššia úmrtnosť v porovnaní s rovnakou skupinou pacientov bez poškodenia kože. Situácia u pacientov s COVIDOM je oveľa výraznejšia v dôsledku poškodenia pľúc a následne zníženia prísunu kyslíka a živín do tkanív.

Nepreventabilné dekubity

Napriek tomu, že vo väčšine prípadov sa dá predchádzať vzniku dekubitov, existujú aj takzvané nepreventabilné dekubity. Objavujú sa aj napriek tomu, že sú dodržané všetky preventívne opatrenia, v dôsledku vnútorných faktorov organizmu, ktorým nie je možné zabrániť.

„Liečba dekubitov je však náročná a komplikuje ju nielen vek pacienta a všeobecne zlý zdravotný stav spôsobený chronickými ochoreniami, ale aj častá prítomnosť nekrózy a baktérií v rane. Liečbu sťažuje aj hĺbka dekubitárneho vredu a jeho tvar,“ vysvetlila odborníčka z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** Beáta Grešš Halász.

Zdieľať

Autor: SITA

Preležaniny. Prečo sú viac ohrození pacienti s covidom?

📅 21. 11. 2021, 6:00, Zdroj: zdravie.pravda.sk , Vydavateľ: PEREX, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 9 576 GRP: 0,21 OTS: 0,00 AVE: 579 Eur

Výskyt preležanín v komunite imobilných pacientov je až 33 percent. V súčasnej epidemiologickej situácii je hrozba veľmi aktuálna, najmä u pacientov s stredne ťažkým až ťažkým priebehom COVID-19 v dôsledku vážnych ťažkostí s dýchaním, ktorí sú dlhodobo imobilizovaní.

Odhaduje sa, že komplexná starostlivosť o pacienta na lôžku môže pomôcť zamedziť vzniku preležanín v 80 až 95 % prípadov. Odborníci upozorňujú, že je nevyhnutné dbať na prevenciu ako sú polohovanie, použitie antidekubitných pomôcok, zvýšená pozornosť pre hygienu a voľba správnych hygienických pomôcok, ako aj výživa a hydratácia pacienta.

Preležaniny môžu ohrozovať životy

Nielen u imobilných pacientov, ale aj u ľudí, ktorí sú dlhodobo na lôžku počas hospitalizácie kvôli úrazu či pri chronickom ochorení, môžu vzniknúť preležaniny. Ak sa podcenia, existuje riziko, že sa v rane rozvinie infekcia, rana sa zväčší a prenikne do hlbších vrstiev kože a svalovej hmoty, a môže dôjsť k zničeniu tkanív až na kosť. Liečba takéhoto dekubitov je veľmi náročná.

U ľudí s chronickými preležaninami je zaznamenaná až 4-násobne vyššia úmrtnosť v porovnaní s rovnakou skupinou pacientov bez poškodenia kože. Situácia u pacientov s COVIDOM-19 je oveľa výraznejšia v dôsledku poškodenia pľúc a následne zníženia prísunu kyslíka a živín do tkanív. Títo pacienti sú preto skutočne v ohrození v zmysle formácie dekubitov, vzniku sepsy z dekubitov až smrti.

Rizikové faktory dekubitov

Dekubity alebo dekubitárne vrede sú defekty kože a podkožných štruktúr, ktoré vznikajú v dôsledku trenia a priameho tlaku podložky na disponované časti tela. Preležaniny vznikajú najčastejšie v miestach, kde vytŕčajú kosti z úrovne tela tak, že pri dlhodobom ležaní kosť tlačí na podložku a vyvíja tlak na okolité tkanivo. Väčšinou je to krížová časť, päty, členky a vonkajšie hrany chodidiel, oblasť bedier, ale aj kolená.

Napriek tomu, že vo väčšine prípadov dokážeme predchádzať vzniku dekubitov, existujú aj takzvané nepreventabilné dekubity. Objavujú sa aj napriek tomu, že sú dodržané všetky preventívne opatrenia, v dôsledku vnútorných faktorov organizmu, ktorým nie je možné zabrániť. „Liečba dekubitov je však náročná a komplikuje ju nielen vek pacienta a všeobecne zlý zdravotný stav spôsobený chronickými ochoreniami, ale aj častá prítomnosť nekrózy a baktérií v rane. Liečbu sťažuje aj hĺbka dekubitárneho vredu a jeho tvar,“ hovorí PhDr. Beáta Grešš Halász PhD., MPH, z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Preležaniny a inkontinencia

Rizikovým faktorom pre vznik dekubitov je aj únik moču. Pokožka človeka s inkontinenciou je opakovane počas dňa vystavovaná amoniaku, ktorý má vyššie pH než pokožka, ale aj ďalších látok prítomných v moči a stolici. Pri nesprávnej alebo nedostatočnej hygiene pokožka trpí zaparením a zvyšuje sa šanca ďalšieho poškodenia kože.

U ležiacich pacientov treba zbystriť pozornosť už pri začervenaní pokožky v mieste, kde sa telo najčastejšie dotýka podložky. Pacient väčšinou v tomto mieste cíti bolestivosť, pálenie alebo mravčenie. Nasleduje tvorba pľuzgierov, ktoré prechádzajú do poškodenia povrchovej časti kože. Takto vznikajúci dekubitus sa postupne prehľbuje a tkanivo odumiera. V najťažších štádiách preležanín môžu byť zasiahnuté aj kĺby, telové dutiny alebo kosti. K úmrtiu v súvislosti s dekubitmi môže dochádzať kvôli riziku sepsy – otravy krvi.

Zabrániť vzniku preležanín u imobilných osôb je možné iba vďaka komplexnej starostlivosti. Tá zahŕňa správnu výživu pacienta, dôslednú hygienu (čistiace peny, vlhčené obrúsky, ktoré obmedzia časté namáčanie kože, ale pokožku dôkladne vyčistia a vyživí), polohovanie pacienta každé 2 hodiny, redukcia vlhkosti (používanie vhodných inkontinenčných pomôcok), ale aj využitie antidekubitárnych matracov.

Autor: Pravda || Pravda

Píšete nám: Kedy budú v Rim. Sobote testovať nezaočkovaných na protilátky? [✉](#)

📅 20. 11. 2021, 14:10, Zdroj: rimava.sk [✉](#), Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 4 993 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 463 Eur

20. novembra 2021

Pridaj komentár

Zdroj: Mesto Lučenec

RIMAVSKÁ SOBOTA – Pred niekoľkými týždňami Ministerstvo zdravotníctva SR avizovalo štúdiu na zisťovanie prítomnosti a hladiny protilátok vytvorených voči vírusu SARS-CoV-2. Testovať chceli a už aj začali neočkovaných obyvateľov. Jedným z miest, kde by mali hladinu protilátok merať, by mala byť aj Rimavská Sobota.

Susedný Lučenec má testovanie hladiny protilátok za sebou, rovnako ako aj mesto Fiľakovo. Zisťovali sme, kedy by mal testovací tím zavítať aj do Rimavskej Soboty a kde konkrétne budú vzorky odberať. Najskôr sme sa opýtali Ministerstva zdravotníctva SR.

Článok pokračuje pod reklamou

„Pre zistenie bližších informácií v otázkach, ktoré uvádzate, sa obráťte na príslušnú samosprávu,“ odpovedal nám komunikačný odbor rezortu zdravotníctva.

Pri ďalších otázkach ohľadom spôsobu testovania už boli zhovorčivejší. „Podľa séroepidemiologickej štúdie by testovanie malo prebiehať formou odberu krvi z prsta, ktorý sa realizuje sterilnou lancetkou, ktorou sa po dezinfekcii odberového miesta alkoholom napusteným tampónom napichne prst, a kvapky krvi sa nechajú dopadnúť na papierovú kartičku určenú na zber krvi. Na každý odber sa používa nová, jednorazová lanceta, miesto vpichu sa pred odberom dezinfikuje,“ vysvetlili.

Ako ďalej uviedlo ministerstvo, odber realizuje zdravotnícky pracovník alebo študent všeobecného alebo zubného lekárstva 4. – 6. ročníka. „Odber kapilárnej krvi je zákrok s minimálnou invazivitou a nepredstavuje pre účastníka žiadne významné riziko,“ dodal rezort s tým, že odobratá biologická vzorka – kvapky kapilárnej krvi z prsta, sa zachytí a vysuší (trvá to 3 až 4 hodiny) na špeciálnom papierovom nosiči.

„Pracovné skupiny zodpovedné za zber vzoriek (LF UK a LF **UPJŠ**) doručia vzorky do laboratória Biomedicínskeho centra SAV. Po doručení do laboratória sa protilátky extrahujú a analyzujú pomocou ELISA metódy,“ uviedli na záver.

Vráťme sa ale späť k samotnému termínu testovania. „Ohľadom testovania protilátok sme do tejto chvíle (19. 11. 2021, pozn. red.) žiadne informácie od Ministerstva zdravotníctva SR neobdržali,“ uviedol pre rimava.sk prednosta MsÚ v Rimavskej Sobote Štefan Szántó. O testovaní v Rimavskej Sobote nevie nič ani Banskobystrický samosprávny kraj.

Článok pokračuje pod reklamou

Ohľadom testovania protilátok sme ďalej kontaktovali aj Ústav epidemiológie Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, ktorý má štúdiu na pokyn MZ SR realizovať. Podľa prednostky Ústavu epidemiológie **UPJŠ** LF Moniky Halánovej boli analytikmi MZ SR vytipované obce a mestá na Slovensku, v ktorých by sa štúdiá na zisťovanie stavu imunity obyvateľov SR voči SARS-CoV-2 mala uskutočniť.

„Konečné rozhodnutie, kde budeme, prispôbujeme aktuálnej epidemickej situácii a možnostiam, ktoré máme. Konkrétny termín v okrese Rimavská Sobota ešte nemáme, riešime problém s ubytovaním,“ vysvetlila.

Informácie o testovaní zamestnancov na poslednú chvíľu

„Horšie je, že doteraz nevydalo MZ SR žiadnu informáciu pre samosprávy, podniky a organizácie ohľadom testovania nezaočkovaných zamestnancov. Ani termín, teda či od pondelka 22. 11. 2022 alebo len od 1. 12. 2022. My sme na takéto testovanie pripravení, ale inštrukcie ohľadom testov a termínov v tejto chvíli (piatok 19. 12. 2021 o 9.54 hod.) žiadne,“ vyjadril sa prednosta Szántó k avizovanému povinnému testovaniu nezaočkovaných zamestnancov.

Informácia prišla až v piatok okolo 16.00 hod. – testovanie zatiaľ povinné nie je, odkedy sa tak má stať, tiež známe nie je. Vstup do práce v režime OTP, ktorý schválila vláda v rámci balíka sprísnených opatrení v covid automate, teda nevstúpi od pondelka 22. novembra do platnosti.

Autor: BabolovaM

V okrese Považská Bystrica prebehne testovanie na protilátky [↗](#)

📅 19. 11. 2021, 13:41, Zdroj: mypovazska.sme.sk [↗](#), Vydavateľ: Petit Press, Autor: Dominika Mráková, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 2 392 GRP: 0,05 OTS: 0,00 AVE: 352 Eur

Za jeden deň sa nahlásil plný počet dobrovoľníkov na zistenie prítomnosti a hladiny protilátok na SARS-CoV-2. Dobrovoľníci musia byť nezaočkovaní. Ktorých obcí sa to týka?

OKRES POVAŽSKÁ BYSTRICA. Mesto Považská Bystrica a štyri obce z okresu boli vybraté na séroepidemiologickú štúdiu na prítomnosť protilátok proti vírusu SARS-CoV-2, ktorý spôsobuje ochorenie Covid-19.

Za jeden deň sa na výzvu považskobystrickej radnice nahlásil plný počet dobrovoľníkov, ako je kapacita odberov určená pre Považskú Bystricu. Podmienkou je, aby dobrovoľník nepodstúpil očkovanie proti Covid-19. Mnohí argumentujú, že sa nedali zaočkovať práve kvôli nedostatku protilátok proti tomuto ochoreniu.

Na výzvu stačilo niekoľko hodín

Zisťovanie miery protilátok u dobrovoľníkov prebehne v Považskej Bystrici v utorok 23. novembra. Spoluprácu pri tejto akcii ponúkla považskobystrická radnica.

Okresy, kde prebieha výskum a počet vzoriek Bratislava 900 Komárno 600 Považská Bystrica 600 Čadca 600 Košice a Košice-okolie 900 Rimavská Sobota 300 Lučenec 300 Kežmarok 600

"Štúdiu realizuje Ústav epidemiológie Lekárskej fakulty Univerzity Komenského na základe zadania Ministerstva zdravotníctva SR, pričom nás oslovil samotný ústav," informovali nás z Mestského úradu Považská Bystrica.

Na výzvu využili z radnice sociálne siete a mestskú aplikáciu. Záujem bol veľmi vysoký. "Záujemcov o zisťovanie protilátok sme informovali prostredníctvom mestského facebooku a aplikácie SOM, pričom prihlasovať sa mohli cez online formulár," informovali z radnice.

Po zverejnení výzvy sa kapacity veľmi rýchlo naplnili. Prihlasovanie museli po niekoľkých hodinách ukončiť. "Včera (pondelok 15. novembra, pozn. red.) sme spustili výzvu a do dnešného dňa bolo už takmer 300 záujemcov, čo je aj limitovaný počet," informovali v utorok doobeda z považskobystrickej radnice.

"Majú byť rozdelení do štyroch vekových skupín. Musíme teda formuláre pretriediť a uvidíme, v ktorej vekovej skupine nám ešte budú chýbať, prípadne, kde ich bude nahlásených viac. Časť využijeme ako náhradníkov."

V článku sa dočítate Kto a prečo realizuje výskum miery protilátok? Prečo si vybrali Považskú Bystricu? Ako bude výskum prebiehať? Kto všetko sa prihlásil? Ktoré obce sú do výskumu zahrnuté? Budú môcť výsledky ľudí použiť ako Covid pass? O čom vlastne miera protilátok vypovedá?

Už v ten večer mali z radnice komplexné informácie o počte dobrovoľníkov v jednotlivých skupinách. "Počet 300 ľudí, ktorý má Považská Bystrica stanovený v

((piano))

rámci štúdie, je tejto chvíli už naplnený. Občanov, ktorí prejavili záujem, budeme postupne podľa poradia, v akom prichádzali prihlášky, zaraďovať do jednotlivých kategórií a kontaktovať potvrdzujúcim e-mailom," doplnili z radnice.

Považskú nevybrali náhodne

Výskum prebieha vo viacerých lokalitách na Slovensku. Považskú Bystricu a štyri obce vybrali kvôli konkrétnym ukazovateľom.

"Ide o realizáciu séroepidemiologickej štúdie, ktorá má za cieľ poznať imúnosť voči ochoreniu COVID-19 u obyvateľov týchto regiónov, odhadnúť regionálnu a celkovú epidemickú situáciu na území Slovenska a jej ďalší vývoj, či vytvoriť podklady pre optimalizáciu stratégie testovania a monitorovania prostredia vo vzťahu k riziku nákazy vírusom SARS-CoV-2 rýchlo sa šíriacimi variantmi vírusu," informovali nás z Komunikačného odboru ministerstva zdravotníctva.

Podmienkou bolo, aby dobrovoľníci neabsolvovali očkovanie. Podstatné sú výsledky o prirodzených protilátkach. "Sledovaný súbor bude pozostávať zo 4800 participantov rozdelených podľa miesta trvalého či prechodného bydliska v nasledovných počtoch podľa okresov."

Výber okresov mal presné pravidlá. "Jednotlivé lokality sú vybrané na základe údajov Ministerstva zdravotníctva o miere potvrdených Covid-19 prípadov vzhľadom na počet obyvateľstva v jednotlivých obciach okresov a stave zaočkovanosť," doplnili z ministerstva.

Na výskume sa budú podieľať aj obce Domaniža, Stupné, Prečín, Horná Mariková, kde prebehne taktiež dobrovoľný odber vzoriek.

Ludia chcú poznať svoju odolnosť

Po naplnení kapacít na odbery vzoriek bolo jasné, že záujem prevyšoval možnosti. Ľudia sa chceli na odbery pre výskum dostať. "Škoda, že to tak rýchlo ukončili. Chcela som vedieť, ako na tom som. Nedala som sa zaočkovať lebo som si istá, že mám voči tejto chorobe silnú imunitu. Okolo mňa už boli chorí snáď všetci a ja stále nič," povedala Alena z Považskej Bystrice.

Mnohí sú presvedčení, že očkovanie nepotrebujú. "Aj keď nemám možnosť pracovať z domu a som stále v kolektíve, som fit. Nemyslím si, že by som bol ohrozená skupina. Nebudem sa dávať očkovať, radšej si posilňujem imunitu športom, otužovaním. A keď dostanem vírus, tak dostanem. Nikdy som nemával ťažký priebeh choroby, tak verím svojej silnej imunite," povedal Marián Košícký. Hladinu prípadných protilátok vedieť nechce. "Načo si to budem dávať zisťovať? Aj tak s tým nič nenarobím, či mám alebo nemám. To je ako genetickými testami, je to len zbytočný stres."

Aj keď sa na dobrovoľný odber v rámci výskumu dostal len obmedzený počet účastníkov, viacerých to motivovalo k individuálnym odberom. "Prihlásiť sa mi nepodarilo, ale s rodinou sme sa rozhodli, že si dáme vyšetriť protilátky sami. Nikto nie je zaočkovaný a myslím si, že to ani nepotrebujeme. Veď viacerí lekári hovoria, že stačí zdravý životný štýl," povedala Marta Klabinská.

Protilátky neznamenajú odolnosť

Zisťovanie prítomnosti protilátok v tele je podľa odborníkov kľúčové najmä ako ukazovateľ, či niekto nedávno ochorenie prekonal. Množstvo protilátok v čase klesá, kľúčová pre obranyschopnosť je však bunková pamäť.

„IgM a IgA protilátky sa tvoria krátko po infekcii alebo po očkovaní, neskôr sa znižujú až negativizujú a následne nastúpi tvorba IgG protilátok, ktoré predstavujú pamäťovú formu protilátok. S1 a S2 sú dve časti spike proteínu koronavírusu, proti ktorým sa tvoria protilátky,“ povedal pre denník SME imunológ Miloš Jeseňák.

Hovorí, že protilátkové testy lekári používajú pri diagnostike, aby vedeli, či pacient v minulosti prekonal ochorenie covid-19, alebo aby zistili, či pacient má v krvi protilátky po očkovaní.

V prvom prípade sa sledujú protilátky IgG proti S alebo N proteínu vírusu. Výsledok testu pacientovi povie len to, či ochorenie prekonal, alebo nie. V druhom prípade, po očkovaní, sú kľúčové protilátky IgG proti S proteínu.

Imunológ však varuje, že tento test nehovorí o tom, aký stupeň ochrany proti vírusu si telo po očkovaní vytvorilo. Súčasťou imunitného systému sú totiž aj pamäťové bunky. Po stretnutí s koronavírusom dokážu tieto bunky vďaka očkovaniu opätovne vytvárať protilátky.

„Vyšetrenie nehovorí nič zásadné o kvalite a stupni dosiahnutej ochrany po očkovaní, pretože nebola doteraz stanovená takzvaná ochranná hodnota – hladina, ktorá vám zaručí maximálny stupeň ochrany po očkovaní,“ objasňuje Jeseňák.

Obrana pred vírusom je teda na inom princípe. „S odstupom po prekonaní infekcie aj po očkovaní protilátky klesajú, ale v tele ostávajú pamäťové bunky, ktoré pri stretnutí s vírusom SARS-CoV-2 vytvoria nové protilátky, a to oveľa rýchlejšim spôsobom. Preto ani to, že niektorí pacienti majú nízke protilátky po očkovaní, neznamená, že nie sú chránení. Navyše je tu ešte bunková imunita, ktorá sa bežne nemeria a ktorá tiež hrá úlohu pri ochrane, tak po prekonaní covidu, ako aj po očkovaní,“ dodáva Jeseňák.

Vzorku vezmú z prsta

Výskum je však naozaj veľmi dôležitý. Odborník pomôže lepšie určiť mieru šírenia vírusu u väčšej časti populácie. Nie všetci totiž majú príznaky a tak ani nepodstúpia testy.

Samotný test je takmer bezbolestný. "Účasť v štúdiu je podmienená poskytnutím kapilárnej krvi z prsta a vybraných anamnestických údajov. Odber krvi z prsta sa realizuje sterilnou lancetkou, ktorou sa po dezinfekcii odberového miesta alkoholom napusteným tampónom napichne prst, a kvapky krvi sa nechajú dopadnúť na papierovú kartičku určenú na zber krvi. Na každý odber sa používa nová, jednorazová lanceta, miesto vpichu sa pred odberom dezinfikuje," informovali z Komunikačného odboru ministerstva zdravotníctva.

Odber podľa ministerstva realizuje zdravotnícky pracovník alebo študent všeobecného alebo zubného lekárstva 4. až 6. ročníka. "Odber kapilárnej krvi je zákrok s minimálnou invazivitou a nepredstavuje pre účastníka žiadne významné riziko."

Ako to funguje?

Odobratá biologická vzorka - kvapky kapilárnej krvi z prsta - sa zachytí a vysuší (tri až štyri hodiny) na špeciálnom papierovom nosiči. Pracovné skupiny zodpovedné za zber vzoriek (Lekárska fakulta Univerzity Komenského a Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**) doručia vzorky do laboratória Biomedicínskeho centra Slovenskej Akadémie Vied. Po doručení do laboratória sa protilátky extrahujú a analyzujú pomocou ELISA metódy.

Výsledky nie sú ako Covid pass

Ľudia si často dávajú testy na protilátky robiť a chcú ich využiť ako ekvivalent Covid passov. Nie je to však to isté. Výsledky sú podstatné pre výskum a majú pre vedcov vysokú hodnotu. Dobrovoľníkom poslúžia ako informácia, či s vírusom ich imunitný systém prišiel do styku.

"Ministerstvo zdravotníctva spolu s ďalšími odborníkmi a odbornými inštitúciami zapojenými do séroepidemiologickej štúdie, považuje za nevyhnutné získať informácie o prítomnosti protilátok voči vírusu a následne disponovať vedeckými a štatisticky podloženými argumentami a podkladmi pre čo najlepšie rozhodovanie a manažovanie jednotlivých krokov v boji proti tretej vlne pandémie v Slovenskej republike," informovali z ministerstva zdravotníctva.

Použiť výsledky ako Covid pass však nebude možné. "Tieto výsledky poslúžia pre potreby štúdie – výsledky zo zisťovania protilátok vo všeobecnosti v Slovenskej republike aktuálne neslúžia ako ekvivalent COVID pasov," dodali z ministerstva.

Všetko o koronavírusu a ochorení COVID-19 Sledujte priebeh pandémie koronavírusu minútu po minúte Covid Automat: Tabuľka s aktuálnymi opatreniami a zákazmi Všetko o očkovaní vakcínou proti Covid-19 na Slovensku Vývoj počtu nakazených a mapa šírenia koronavírusu na Slovensku Ako postupovať, ak ste sa mohli nakaziť?

Autor: Dominika Mrákavová

Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti [🔗](#)

📅 20. 11. 2021, 11:00, Zdroj: lenprezeny.sk [🔗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 2 118 GRP: 0,05 OTS: 0,00 AVE: 138 Eur

20. novembra 2021

WhatsApp

Na Slovensku si tradične 17. novembra pripomíname Deň boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodný deň študentstva. Pre mnoho rodín s deťmi po celom svete má však tento deň úplne iný význam. Práve na tento deň totiž pripadá Svetový deň predčasne narodených detí. Tesco sa aj tento rok opäť rozhodlo podporiť mamičky, ktorých bábätká sa už nemôžu dočkať, kedy sa spolu prvýkrátvidia.

Tesco im darovalo balíčky so zásobou výrobkov Fred&Flo, aby im uľahčilo starostlivosť o ich bábätká, keď si ich konečne budú môcť odviezť z nemocnice domov.

Celkovo pripravilo Tesco vyše 400 balíčkov výrobkov značky Fred&Flo, v ktorých mamičky nájdu napríklad plienky pre novorodenca, krém proti zapareninám, telový olej alebo kupón F&F v hodnote 15 EUR. Balíčky zamierili do 10 zdravotníckych zariadení: Neonatologickej kliniky JLF UK a UN Martin, Neonatologickej kliniky FNsP Nové Zámky, Perinatologického centra – na oddelenie neonatológie FNsP J. A. R. Prešov, Novorodeneckej kliniky M. Rusnáka LF SZU a UN, Bratislava, Neonatologickej kliniky SZU, FNsP F. D. Roosevelta Banská Bystrica, Nemocnice s poliklinikou L. Dédera Bratislava, Kliniky neonatológie LF **UPJŠ** a DFN Košice, Fakultnej nemocnice Trenčín na oddelenie predčasných novorodencov, Národného ústavu detských chorôb Bratislava na oddelenie predčasne narodených detí, Fakultnej nemocnice Trnava na oddelenie predčasne narodených detí.

Na celom svete sa predčasne, teda skôr ako v 37. týždni tehotenstva, narodí každý rok 15 miliónov bábätiok, čo predstavuje približne každé desiate dieťaťko. Hoci celosvetovo úroveň starostlivosti o predčasne narodené deti stúpa, približne milión týchto detí si rodičia nikdy nemôžu odviezť domov.

„Najmenšie dieťaťko, ktoré sa v našej pôrodnici podarilo zachrániť, bolo s pôrodnou hmotnosťou 470 g. Narodilo sa v 24. týždni tehotenstva, teda o 16 týždňov skôr,“ uviedla vrchná sestra jednej zo slovenských pôrodníc. Dnes majú takzvané „bábätká do dlane“ od dokončeného 24. týždňa veľkú šancu na prežitie, a to najmä vďaka intenzívnej lekárskej starostlivosti.

„Keď sa moja dcéra pred piatimi rokmi narodila, vážila len 800 gramov. Takže viem, aký strach cítia rodičia nedonosených detí a aká je dôležitá kvalitná starostlivosť. Verím, že darčekové balíčky mamičky potešia a zároveň im pomôžu pri výbere kozmetických prípravkov. Práve s kozmetikou totiž deti prichádzajú do styku každý deň a je preto veľmi dôležité, aby nielen príjemne voňala, ale aby obsahovala kvalitné doplnky a najmä, aby sa jemne starala o pokožku bábätká,“ hovorí Tereza Berkes, manažérka vlastnej značky Tesco.

Zdroj: Katarína Š.

Autor: lenprezeny1 || lenprezeny1

Kompendium medicíny: Očkovanie predčasne narodených a rizikových detí [✉](#)

📅 18. 11. 2021, 9:00, Zdroj: [mediweb.hnonline.sk](https://www.mediweb.hnonline.sk) [✉](#), Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: Alena Mosnárová, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 1 066 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 227 Eur

Na Slovensku máme 6 perinatologických centier, ktoré sa nachádzajú historicky v jednotlivých krajoch v mestách Bratislava, Nové Zámky, Martin, Banská Bystrica, Košice a Prešov, a špecializované pracoviská pre rizikových, predčasne narodených novorodencov.

V dňoch 23. až 25. septembra 2021 sa pod záštitou ministra zdravotníctva SR MUDr. Vladimíra Lengvarkého, MPH uskutočnil XII. Slovenský vakcinologický kongres určený pre očkovaných lekárov a odborných zdravotníckych pracovníkov.

Ako uviedla MUDr. Ingrid Urbančíková, PhD., MPH (Centrum pre očkovanie detí s komplikáciami po očkovaní a kontraindikáciami očkovania, Klinika detí a dorastu LF **UPJŠ** v Košiciach, Detská fakultná nemocnica Košice), účelom prednášky je zdieľanie výsledkov a hlavne skúseností z klinickej praxe. Upozornila na to, že na Slovensku máme 6 perinatologických centier, ktoré sa nachádzajú historicky v jednotlivých krajoch v mestách Bratislava, Nové Zámky, Martin, Banská Bystrica, Košice a Prešov, a špecializované pracoviská pre rizikových, predčasne narodených novorodencov.

Prof. MUDr. Miloš Jeseňák, PhD., MBA, Dott. Ric., MHA (Centrum pre očkovanie v špeciálnych situáciách, Klinika detí a dorastu, Klinika pneumológie a ftizeológie, Oddelenie klinickej imunológie a alergológie, JLF UK a UN Martin) sa zamyslel nad tým, ako postupovať pri očkovaní rizikových skupín detí na základe odporúčaní odborných spoločností. Máloktorý odbor prešiel takým dramatickým a expanzívnym vývojom v posledných desaťročiach ako odbor klinická imunológia. Imunológia sa infiltrovala kompletne do všetkých odborov medicíny.

"Vyhlasujem, že som osobou, ktorá je oprávnená predpisovať a/alebo vydávať lieky, a toto vyhlásenie je pravdivé. Zároveň potvrdzujem, že (i) som si vedomý, že v prípade nepravdivosti vyhlásenia podľa predchádzajúcej vety porušujem svoju právnu povinnosť poskytnúť spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. pravdivé údaje a (ii) v plnom rozsahu zodpovedám spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. za akúkoľvek priamu, nepriamu alebo sprostredkovanú škodu, ktorá by spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. vznikla, najmä ale nie len v podobe sankcie alebo pokuty, ktorá by bola spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. uložená orgánmi verejnej moci, v priamom, nepriamom alebo sprostredkovanom dôsledku toho, že sa spoločnosť MAFRA Slovakia, a.s. spoliehala na pravdivosť môjho vyhlásenia podľa predchádzajúcej vety a sprístupnila mi obsah vrátane inzercie, ktorý je možné sprístupňovať len osobám oprávneným predpisovať a/alebo vydávať lieky, a to najmenej do výšky takejto sankcie alebo pokuty, zároveň (iii) túto zodpovednosť bezvýhradne prijímam a (iv) svoj záväzok potvrdzujem kliknutím na nižšie uvedené tlačidlo "Áno potvrdzujem, a chcem pokračovať"."

[Stiahnuť dokument](#)

Autor: Alena Mosnárová

Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti [🔗](#)

📅 17. 11. 2021, 9:21, Zdroj: [dalito.sk](#) [🔗](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **987 GRP**; **0,02 OTS**; **0,00 AVE**; **187 Eur**

Zdieľať

[Dalito.sk/Kozmetika pre najmenších Fred&Flo/foto: Tesco](#)

Zdieľať

Na Slovensku si tradične 17. novembra pripomíname Deň boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodný deň študentstva. Pre mnoho rodín s deťmi po celom svete má však tento deň úplne iný význam. Práve na tento deň totiž pripadá Svetový deň predčasne narodených detí. Tesco sa aj tento rok opäť rozhodlo podporiť mamičky, ktorých bábätká sa už nemôžu dočkať, kedy sa spolu prvýkrátvidia. Tesco im darovalo balíčky so zásobou výrobkov Fred&Flo, aby im uľahčilo starostlivosť o ich bábätká, keď si ich konečne budú môcť odviezť z nemocnice domov.

Celkovo pripravilo Tesco vyše 400 balíčkov výrobkov značky Fred&Flo, v ktorých mamičky nájdu napríklad plienky pre novorodenca, krém proti zapareninám, telový olej alebo kupón F&F v hodnote 15 EUR. Balíčky zamierili do 10 zdravotníckych zariadení: Neonatologickej kliniky JLF UK a UN Martin, Neonatologickej kliniky FNŠP Nové Zámky, Perinatologického centra – na oddelenie neonatológie FNŠP J. A. R. Prešov, Novorodeneckej kliniky M. Rusnaka LF SZU a UN, Bratislava, Neonatologickej kliniky SZU, FNŠP F. D. Roosevelta Banská Bystrica, Nemocnice s poliklinikou L. Dérebra Bratislava, Kliniky neonatológie LF **UPJŠ** a DFN Košice, Fakultnej nemocnice Trenčín na oddelenie predčasných novorodencov, Národného ústavu detských chorôb Bratislava na oddelenie predčasne narodených detí, Fakultnej nemocnice Trnava na oddelenie predčasne narodených detí.

Na celom svete sa predčasne, teda skôr ako v 37. týždni tehotenstva, narodí každý rok 15 miliónov bábätiek, čo predstavuje približne každé desiate dieťaťko. Hoci celosvetovo úroveň starostlivosti o predčasne narodené deti stúpa, približne milión týchto detí si rodičia nikdy nemôžu odviezť domov.

„Najmenšie dieťaťko, ktoré sa v našej pôrodnici podarilo zachrániť, bolo s pôrodnou hmotnosťou 470 g. Narodilo sa v 24. týždni tehotenstva, teda o 16 týždňov skôr,“ uviedla vrchná sestra jednej zo slovenských pôrodníc. Dnes majú takzvané „bábätká do dlane“ od dokončeného 24. týždňa veľkú šancu na prežitie, a to najmä vďaka intenzívnej lekárskej starostlivosti.

„Keď sa moja dcéra pred piatimi rokmi narodila, vážila len 800 gramov. Takže viem, aký strach cítia rodičia nedonosených detí a aká je dôležitá kvalitná starostlivosť. Verím, že darčekové balíčky mamičky potešia a zároveň im pomôžu pri výbere kozmetických prípravkov. Práve s kozmetikou totiž deti prichádzajú do styku každý deň a je preto veľmi dôležité, aby nielen príjemne voňala, ale aby obsahovala kvalitné doplnky a najmä, aby sa jemne starala o pokožku bábätká,“ hovorí Tereza Berkes, manažérka vlastnej značky Tesco.

Putovanie snovou záhradou [✉](#)

📅 19. 11. 2021, 10:47, Zdroj: [litcentrum.sk](#) [✉](#), Autor: Markéta Andričíková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v

Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 347 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 113 Eur

Miroslav Cipár debutoval ako ilustrátor knižky Ľubomíra Feldeka Hra pre tvoje modré oči, ktorá bola z politických dôvodov v roku 1958 kompletne zošrotovaná. Viac než po 60 rokoch teraz vychádza v pôvodnom prevedení.

Keď v roku 1957 Ľubomír Feldek, básnik a začínajúci redaktor v Mladých letách, dostal na starosť organizovanie súťaže v lepoprelovej sekcii, vyvolal svojou iniciatívou malú revolúciu. Do súťaže v tomto (z hľadiska dejín literatúry) marginalizovanom žánri prizval viacerých svojich básnických kolegov – Viliama Turčányho, Miroslava Válka, Jána Stacha, Jozefa Mihalkoviča a Jána Ondruša.

Sám Feldek sa zapojil štýlom jemu vlastným – v deň uzávierky súťaže si, ako na to spomína v jednom z rozhovorov pre časopis Bibiana (4/2001), „odsskočil do neďalekej kaviarne Palace napísať Hru pre tvoje modré oči.“ Súťaž napokon vyhrala Stachova Čokoládová rozprávka, druhá skončila Eleonóra Gašparová s textom Ceruzky a góly a Váľkove Kúzla pod stolom spolu s Feldekovým textom získali tretie miesto. Keďže lepoprelo sa ako knižný artefakt pre najmenších nezaobíde bez obrazovej zložky, Feldek do jeho tvorby prizval aj viacerých začínajúcich výtvarníkov – medzi nimi Albína Brunovského a Miroslava Cipára.

Vďaka tejto iniciatíve, ktorú Feldek ešte zdôraznil v glose s príznačným názvom Bude reč o literatúre pre deti pre časopis Mladá tvorba (v apríli 1958), sa mohlo o literatúre pre deti a mládež s definitívnou platnosťou uvažovať ako o plnohodnotnej súčasť národnej literatúry, so všetkými estetickými atribútmi, aké prináležia umeniu ako takému.

Jasná odmietavá odpoveď

Feldek sa aj v poézii pre najmenších dovoľoval jej ďalekosiahlych zbraní, ku ktorým radil predovšetkým bohatý metaforický jazyk či originálnu hru so slovom ako jasnú odmietavú odpoveď voči básnickej prvoplánovosti, trivialite a infantilnosti. Takýmto spôsobom nielenže povýšil dieťa na dôstojného partnera v umeleckej komunikácii, ale ho aj ustanovil ako dôležitý inšpiračný zdroj básnickej imaginácie.

Hra pre tvoje modré oči je pozvánkou do sveta fantázie, pestrofarebného snového predstavenia. Lyrický subjekt, básnik s detskou dušou, prichádza k dieťaťu s oslovením: Hú! Dnes v noci / v čiernom vreci / ukradne Ťa kmín. / Ukáže ti úru vecí, / vletí cez komín. Toto však nie je kmín, ktorý prišiel dieťaťu ublížiť (ako sme často zvyknutí myslieť si o kmínoch), Feldek z neho robí impresária nevšedného cirkusu, kde sa v jednotlivých akrobatických či humorných číslach predstavuje zelenina. Fazuľa je tu tanečnica s hrkálkami, cibuľa zasa veselý šašo, ktorý má kopec kabátov, slnečnice sú čínske žonglérky, uhorka je hadia žena...

Na dvoch vzácnych hostí v snovom cirkuse celú noc dohliada mesiac – raz ako vzdialená žltá hudba, inokedy ako žlté kľbko, ktoré visí vo vzduchu, či žmurkajúca guľa. V tomto ohľade funguje mesiac ako centrálna metafora celého textu a je zároveň aj zdrojom mnohých ďalších asociácií.

Bezpečný fiktívny priestor

Feldekov jazyk je doslova presýtený originálnymi metaforami, synestéziami, no pritom je pre dieťa stále dostatočne zrozumiteľný. (Z výskumov o detskej reči vieme, že synestetickú obraznosť, spájajúcu do jedného celku viacero rôznorodých vnemov – vizuálnych, audiálnych, haptických atď. – deti v útlom veku používajú úplne prirodzene, ako akýsi „nedokonálny“ spôsob poznávania a hodnotenia sveta). Feldekova poézia, pretkávaná neveršovanými pasážami, poskytuje dieťaťu bezpečný fiktívny priestor, radosť z objavovania a zároveň v druhom pláne veľmi citlivo pracuje aj s prirodzeným detským strachom z nočnej tmy a chvíľ, keď nie je mama nablízku. Keď sa cirkusové predstavenie skončí, kmín (ako umelecká projekcia samotného básnika) zverí poučenému dieťaťu kľúče od cirkusu, vráti sa s ním domov a na pamiatku mu necháva knižku, ktorá sa volá Hra pre tvoje modré oči.

Text tohto lepoprelo krásne ilustroval Miroslav Cipár, jeho bohatú obraznosť podčiarkol aj vizuálne. V jemných farebných a čiernobielych kresbách zhmotňuje postavu kmína, chlapca aj jednotlivé zeleninové metamorfózy, a pritom stále poskytuje detskému čitateľovi dostatočný priestor na vlastnú predstavivosť. Feldekovo ustanovenie dieťaťa za partnera v básnickom dialógu Cipár výtvarne stvárňuje tak, že sa chlapcova postava objavuje pravidelne, na každej dvojstrane knihy.

Oslobodzujúca sila metafory

Dnes už vieme, že Feldekov odvážny výpad voči rigidnej, triviálnej a schematicky orientovanej poézii pre deti sa na konci 50. rokov 20. storočia neobišiel bez exemplárnej odozvy – celé pôvodné vydanie lepoprelo dali vtedajší cenzori zošrotovať a Feldeka z Mladých liet preložili do fabriky na výrobu televízorov na Oravu. Jeho estetický program s oslobodzujúcou silou metafory, dôkladne podporený ďalšími básnickými aj výtvarnickými osobnosťami, sa však už, našťastie, nedal zastaviť. A aj keď sa Hra pre tvoje modré oči k svojim čitateľom dostala už dávno v iných vydaniach (napríklad v časopise Bibiana alebo vo Feldekovej Modrozelenej knihe rozprávok s ilustráciami Albína Brunovského), táto konkrétna kniha vracia dnes jej autorom aj čitateľom to, čo im bolo ukradnuté pred šesťdesiatimi rokmi. A z toho môžeme mať všetci úprimnú radosť.

Markéta Andričíková (1974)

Vedecky a pedagogicky pôsobí na Filozofickej fakulte **UPJŠ** v Košiciach. Venuje sa svetovej literatúre, výtvarnému umeniu, kinematografii, slovenskej a svetovej literatúre pre deti a mládež a problematike detskej recepcie.

Ľubomír Feldek: Hra pre tvoje modré oči

Ilustroval: Miroslav Cipár

Bratislava: Slovart, 2021

Nezabudni sa podeliť s ostatnými čitateľmi

Autor: Markéta Andričíková

Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti [↗](#)

📅 20. 11. 2021, 15:40, Zdroj: lenprezdravie.sk [↗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 154 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 84 Eur

Autor: Katarína Š.

Včera, 20. november 2021

Na Slovensku si tradične 17. novembra pripomíname Deň boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodný deň študentstva. Pre mnoho rodín s deťmi po celom svete má však tento deň úplne iný význam. Práve na tento deň totiž pripadá Svetový deň predčasne narodených detí. Tesco sa aj tento rok opäť rozhodlo podporiť mamičky, ktorých bábätká sa už nemôžu dočkať, kedy sa spolu prvýkrátvidia. Tesco im darovalo balíčky so zásobou výrobkov Fred&Flo, aby im uľahčilo starostlivosť o ich bábätká, keď si ich konečne budú môcť odviezť z nemocnice domov.

Celkovo pripravilo Tesco vyše 400 balíčkov výrobkov značky Fred&Flo, v ktorých mamičky nájdu napríklad plienky pre novorodenca, krém proti zapareninám, telový olej alebo kupón F&F v hodnote 15 EUR. Balíčky zamierili do 10 zdravotníckych zariadení: Neonatologickej kliniky JLF UK a UN Martin, Neonatologickej kliniky FNsP Nové Zámky, Perinatologického centra – na oddelenie neonatológie FNsP J. A. R. Prešov, Novorodeneckej kliniky M. Rusnáka LF SZU a UN, Bratislava, Neonatologickej kliniky SZU, FNsP F. D. Roosevelta Banská Bystrica, Nemocnice s poliklinikou L. Déreza Bratislava, Kliniky neonatológie LF **UPJŠ** a DFN Košice, Fakultnej nemocnice Trenčín na oddelenie predčasných novorodencov, Národného ústavu detských chorôb Bratislava na oddelenie predčasne narodených detí, Fakultnej nemocnice Trnava na oddelenie predčasne narodených detí.

Na celom svete sa predčasne, teda skôr ako v 37. týždni tehotenstva, narodí každý rok 15 miliónov bábätiek, čo predstavuje približne každé desiate dieťaťko. Hoci celosvetovo úroveň starostlivosti o predčasne narodené deti stúpa, približne milión týchto detí si rodičia nikdy nemôžu odviezť domov.

„Najmenšie dieťaťko, ktoré sa v našej pôrodnici podarilo zachrániť, bolo s pôrodnou hmotnosťou 470 g. Narodilo sa v 24. týždni tehotenstva, teda o 16 týždňov skôr,“ uviedla vrchná sestra jednej zo slovenských pôrodníc. Dnes majú takzvané „bábätká do dlane“ od dokončeného 24. týždňa veľkú šancu na prežitie, a to najmä vďaka intenzívnej lekárskej starostlivosti.

„Keď sa moja dcéra pred piatimi rokmi narodila, vážila len 800 gramov. Takže viem, aký strach cítia rodičia nedonosených detí a aká je dôležitá kvalitná starostlivosť. Verím, že darčkové balíčky mamičky potešia a zároveň im pomôžu pri výbere kozmetických prípravkov. Práve s kozmetikou totiž deti prichádzajú do styku každý deň a je preto veľmi dôležité, aby nielen príjemne voňala, ale aby obsahovala kvalitné doplnky a najmä, aby sa jemne starala o pokožku bábätká,“ hovorí Tereza Berkes, manažérka vlastnej značky Tesco.

Kategória: Aktuality

Autor: Katarína Š.

Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti [🔗](#)

📅 20. 11. 2021, 11:22, Zdroj: lenprechlapov.sk [🔗](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **31 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 40 Eur**

20. novembra 2021

WhatsApp

Na Slovensku si tradične 17. novembra pripomíname Deň boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodný deň študentstva. Pre mnoho rodín s deťmi po celom svete má však tento deň úplne iný význam. Práve na tento deň totiž pripadá Svetový deň predčasne narodených detí. Tesco sa aj tento rok opäť rozhodlo podporiť mamičky, ktorých bábätká sa už nemôžu dočkať, kedy sa spolu prvýkrátvidia.

Tesco im darovalo balíčky so zásobou výrobkov Fred&Flo, aby im uľahčilo starostlivosť o ich bábätká, keď si ich konečne budú môcť odviezť z nemocnice domov.

Celkovo pripravilo Tesco vyše 400 balíčkov výrobkov značky Fred&Flo, v ktorých mamičky nájdu napríklad plienky pre novorodenca, krém proti zapareninám, telový olej alebo kupón F&F v hodnote 15 EUR. Balíčky zamierili do 10 zdravotníckych zariadení: Neonatologickej kliniky JLF UK a UN Martin, Neonatologickej kliniky FNsP Nové Zámky, Perinatologického centra – na oddelenie neonatológie FNsP J. A. R. Prešov, Novorodeneckej kliniky M. Rusnáka LF SZU a UN, Bratislava, Neonatologickej kliniky SZU, FNsP F. D. Roosevelta Banská Bystrica, Nemocnice s poliklinikou L. Dédera Bratislava, Kliniky neonatológie LF **UPJŠ** a DFN Košice, Fakultnej nemocnice Trenčín na oddelenie predčasných novorodencov, Národného ústavu detských chorôb Bratislava na oddelenie predčasne narodených detí, Fakultnej nemocnice Trnava na oddelenie predčasne narodených detí.

Na celom svete sa predčasne, teda skôr ako v 37. týždni tehotenstva, narodí každý rok 15 miliónov bábätiok, čo predstavuje približne každé desiate dieťaťko. Hoci celosvetovo úroveň starostlivosti o predčasne narodené deti stúpa, približne milión týchto detí si rodičia nikdy nemôžu odviezť domov.

„Najmenšie dieťaťko, ktoré sa v našej pôrodnici podarilo zachrániť, bolo s pôrodnou hmotnosťou 470 g. Narodilo sa v 24. týždni tehotenstva, teda o 16 týždňov skôr,“ uviedla vrchná sestra jednej zo slovenských pôrodníc. Dnes majú takzvané „bábätká do dlane“ od dokončeného 24. týždňa veľkú šancu na prežitie, a to najmä vďaka intenzívnej lekárskej starostlivosti.

„Keď sa moja dcéra pred piatimi rokmi narodila, vážila len 800 gramov. Takže viem, aký strach cítia rodičia nedonosených detí a aká je dôležitá kvalitná starostlivosť. Verím, že darčekové balíčky mamičky potešia a zároveň im pomôžu pri výbere kozmetických prípravkov. Práve s kozmetikou totiž deti prichádzajú do styku každý deň a je preto veľmi dôležité, aby nielen príjemne voňala, ale aby obsahovala kvalitné doplnky a najmä, aby sa jemne starala o pokožku bábätká,“ hovorí Tereza Berkes, manažérka vlastnej značky Tesco.

Zdroj: Katarína Š.

Autor: VieraB || VieraB

UniCup: Štvrtý týždeň univerzitnej ligy nám predstavil pár postupujúcich [↗](#)

📅 19. 11. 2021, 14:00, Zdroj: hernazona.aktuality.sk [↗](#), Vydavateľ: Ringier Axel Springer, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 20 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 32 Eur

Ako to vyzerá v Prestige a Classic ligách?

Štvrtý týždeň na UniCupe sa odohral v oboch hrách aj League of Legends aj Counter-Strike: Global Offensive. Odohrala sa aj najvyššia Prestige League, ale aj Classic League. Máme už teraz postupujúcich zo skupín?

V prvom zápase skupiny A proti sebe nastúpili zatiaľ dominantní hráči ESTUBA proti hráčom z TRUNI. Podľa očakávania ESTUBA jednoznačne zdolala svojho súpera výsledkom 2:0. V druhom zápase sme videli súboj tímov **UPJŠ** a TUKE. Po trojzápasovej dráme vzišli úspešnejšie z tohto súboja hráči z **UPJŠ**.

Skupina B sa začala očakávaným zápasom medzi UCM a UK. Z trojzápasovej bitky vzišli víťazne hráči Univerzity Komenského. Vo víťaznom ťažení pokračujú aj hráči z EUBA. Tím z UMB zdolali jasne 2:0 a v poslednom týždni zabojujú proti UK o konečné prvé miesto v skupine. V skupine B je tak o postupe rozhodnuté. EUBA a UK budúci týždeň zabojujú o prvé miesto a UCM budú s istotou tretí.

Hrací týždeň nám v CS:GO otvoril zápas medzi univerzitami UNIZA a TUKE. Zápas bol veľmi vyrovnaný a nakoniec si oba tímy odniesli po jednej mape. Tento týždeň nezaváhali ani študenti z UCM. **UPJŠ** jednoznačne porazili 2:0 na mapy.

UKF sa aj napriek minulotýždňovej prehre podarilo v tomto týždni zdolať tím ESTUBA 2:0. ESTUBA, bohužiaľ, zostáva aj po tomto týždni na spodku tabuľky, zatiaľ bez výhry. O prvú prehru minuloročných víťazov z UK sa postarali hráči tímu EUBA. Aj napriek tomu, že UK boli v zápase favoritom, EUBA sa súpera nezľakla a porazila ho 2:0.

O prvé prekvapenie v Classic League sa nám tento týždeň postarali hráči UCM TEDI Bears Jota, ktorým sa podarilo poraziť zatiaľ neporazených UNIZA Herolds.

Vo svojej neporaziteľnosti však naďalej pokračujú tímy EUBA Esport Blue, ESTUBA Bullyverse a ESTUBA Fractal, ktoré ešte neprehrali ani jednu mapu.

Darilo sa aj tímom z UKF. Oba celky z univerzity v Nitre si pripísali na svoje konto tento týždeň výhru.

Tento týždeň sa v CS:GO niesol v znamení „2:0 výsledkov“, keďže sme nevideli ani jednu remízu. Všetkým celkom z trnavskej UCM sa podarilo tento týždeň vyhrať a pripísať si dôležité body do tabuľky.

ESTUBA Wolfs a Comenius esport B taktiež získali cenné body, vďaka ktorým sa približujú k postupu do play-off z prvých miest vo svojich skupinách. Pred nami sú ešte dva týždne a máme sa na čo tešiť, keďže v niektorých skupinách je boj o prvé miesto veľmi vyrovnaný.

Tweetni

Kopíruj link

Autor: Mediálne partnerstvo

Fakulty a ústavy UPJŠ

Opatrenia sprísňujú aj internáty [📄](#)

📅 21. 11. 2021, 19:10, Relácia: **Správy RTVS**, Stanica: **RTVS**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Fakulty a ústavy UPJŠ**, Kľúčové slová: **Tomáš Zavatčan**

Dosah: **136 363 GRP**; **3,03 OTS**; **0,03 AVE**; **3927 Eur**

Janette ŠTEFÁNKOVÁ, moderátorka:

Opatrenia sprísňujú aj stredoškolské **a vysokoškolské** internáty v Košiciach. Všetky študentské domovy sa riadia semaforom ministerstva školstva. V čiernej fáze môžu otvorené iba **pre** žiakov s prezenčnou výučbou s odporúčaným OTP režimom. Aby sa predišlo stretávaniu študentov, kontrolujú im aj izby.

Tomáš ZAVATČAN, hovorca **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** v Košiciach:

Pre prípad potreby karantény pozitívne testovaných študentov, ktorí sú ubytovaní na študentských domovoch, sú vyčlenené izolačné izby. V rámci týchto opatrení prebiehajú taktiež kontroly na izbách, respektíve v ďalších priestoroch študentských domovov **a** jedálni univerzity.

Za problémy s počatím niekedy môže aj „podnikateľský syndróm“, hovorí odborník na liečbu mužskej neplodnosti

19. 11. 2021, 15:35, Zdroj: dennikn.sk, Vydavateľ: N Press, Autor: vitalia.bella@dennikn.sk, Sentiment: Negatívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: Lekárska Fakulta UPJŠ

Dosah: 315 907 GRP: 7,02 OTS: 0,07 AVE: 1849 Eur

Veľa mužov ešte stále vníma problém s otehotnením ako záležitosť partnerky, hovorí urológ a andrológ Martin Hrivňák. „Vidno to napríklad aj na tom, že keď sa k nám muž objednáva na vyšetrenie plodnosti, tak minimálne v polovici prípadov volá žena,“ opisuje.

V rozhovore sa dočítate aj o tom:

aké sú najčastejšie mýty o mužskej plodnosti,

čo skutočne škodí plodnosti,

ako vplyvajú na plodnosť covid a očkovanie proti nemu,

či je dobré dať si v mladosti zmraziť spermie,

prečo sexuológovia prestali chodiť na školy,

ako vplyva sex na psychiku a partnerský vzťah.

Debatu o mužskej neplodnosti u nás pred štyrmi rokmi otvoril moderátor Viktor Vincze. V statusoch na sociálnej sieti otvorene hovoril o zlých výsledkoch spermiogramu – lekári mu vtedy povedali, že jeho spermie budú len na umelé oplodnenie. Je podľa vás dobré, keď na túto tému, o ktorej sa u nás veľa nehovorí, upozorní mediálne známy človek?

V prvom rade dúfam, že ho lekári naozaj poriadne vyšetrili. Lebo je otázkou, či by v ich prípade naozaj neprichádzalo do úvahy aj umelé oplodnenie. Pokiaľ viem, dnes sú už s partnerkou v štádiu, keď riešia adopciu. Samozrejme, aj toto je jedno z možných riešení. No podľa mňa sa treba vždy snažiť, aby sme mužom dali šancu vyliečiť ich neplodnosť. Keď sa to podarí, super. A keď sa nepodarí, potom sa už môžu partneri rozhodnúť, či pôjdu na umelé oplodnenie, budú sa uchádzať o adopciu, alebo budú jednoducho žiť ako bezdetné páry. Je to vždy na individuálnom rozhodnutí, aký postup si vyberú. Nemať deti nie je rakovina, aj keď je to možno smutnejší život, ako keď ich máte.

Zaznamenali ste potom väčší záujem o vyšetrenia vo vašej andrologickej ambulancii? Nemotivovalo to ďalších mladých mužov, aby sa začali hoci aj preventívne zaujímať o to, ako sú na tom s plodnosťou?

Nie. V Košiciach máme tri centrá asistovanej reprodukcie a konečne sa nám ich podarilo presvedčiť, že by mali mužov posielajú na vyšetrenia aj k nám. Takže časť pacientov nám dnes posielajú oni, ďalších občas posielajú aj ambulancie gynekológov. Ale že by sa niektorí muži, ktorí k nám prichádzajú, odvolávali na Vinczeho status? To som zatiaľ nezaznamenal.

Ak ste museli presvedčať lekárov z centier asistovanej reprodukcie, aby mužov posielali k vám, znamená to, že sa v centrách väčšinou snažia riešiť neplodnosť bez komplexného vyšetrenia muža? Teda rovno navrhujú podstúpiť umelé oplodnenie?

Samozrejme. To je hlavný problém, ktorý tu máme. Asi pred tromi-štyrmi rokmi prišli gynekológovia z centier asistovanej reprodukcie s nápadom vypracovať manuál o tom, ako treba postupovať pri liečbe neplodných párov. Bol určený hlavne pre ambulancie gynekológov, aby vedeli, ktoré základné vyšetrenia majú urobiť predtým, ako pošlú pár do centra. Jedna zo základných viet manuálu znela: „Muži nemajú záujem o vyšetrenie plodnosti.“ My sme vedeli, že to tak nie je, preto sme vypracovali vlastný andrologický manuál.

Žiaľ, tento „gynekologický“ názor tu stále prevláda, aj preto len určité percento mužov z neplodného páru ide na vyšetrenie na andrológiu (andrológia je odbor lekárstva, ktorý sa zaoberá chorobami mužských reprodukčných orgánov, ich liečením a prevenciou – pozn. red.). Väčšinou sa im len urobí spermiogram a pokiaľ aj nie je v poriadku, tak im len povedia, že treba ísť na umelé oplodnenie. Pokiaľ sa o to sami muži alebo ich partnerky nezaujímajú, som presvedčený, že menej ako polovica ide na vyšetrenie, aby zistili, prečo vlastne nemajú dobrý spermiogram.

Bohužiaľ, pre niektorých kolegov gynekológov je muž len zdroj spermií. [lock]A keďže oni sami nemajú dosah na jeho vyšetrenie a liečbu, automaticky posielajú páry na umelé oplodnenie.

Predpokladám, že vyšetrenie u andrológa je určite menej finančne náročné ako umelé oplodnenie...

Jasné. Ale hlavne je dosť veľká šanca, že by sme zistili príčinu, prečo muž nemá dobrý spermiogram. V mnohých prípadoch by sme tak mohli nasadiť liečbu, po ktorej by už muž nemal tento problém ani do budúcnosti. Netreba zabúdať, že pri problémoch s plodnosťou môže ísť okrem iného napríklad aj o rakovinu semenníkov – mal som už aspoň desať takých pacientov.

Žiaľ, na Slovensku muži ešte stále na vyšetrenia plodnosti bežne nechodia. Aj v našom manuáli preto píšeme, že ak sa neplodný pár snaží aspoň rok počať dieťaťko **a** nedarí sa mu, potom by mal aj muž v každom prípade absolvovať vyšetrenie.

Prečo o to nestoja samotní muži? Boja sa vyšetrenia, majú obavy z toho, čo zistia, alebo naozaj nevedia o tejto možnosti?

Keď som v tejto oblasti pred 28 rokmi začínal, muži zvykli úplne bežne hovoriť: „To predsa nie je môj problém. Žena nie je tehotná. Čo s tým mám ja spoločné?“

Odvtedy sa to, našťastie, výrazne posunulo **a** dnes sa už muži oveľa viac zaujímajú o to, ako je to s ich plodnosťou. No ešte stále je veľa mužov, ktorí to stále berú ako problém partnerky. Vidno to napríklad aj na tom, že keď sa k nám muž objednáva na vyšetrenie plodnosti, minimálne v polovici prípadov volá žena. Vtedy napríklad zisťujeme, že manželky bežne nepoznajú telefónne číslo svojich mužov. Muž sedí vedľa **a** žena objednáva, vyjednáva, dohaduje. **A** pritom mne sa oveľa lepšie hovorí priamo s mužom, keď mu môžem veci rovno vysvetliť.

Svedčí to o tom, že aj dnes sú ženy viac motivované ako muži, ony to berú do svojich rúk **a** muži sa im len odovzdajú: „Dobre, keď chceš, tak to rozbehni, pôjdem na ten spermioqram. Ale viac odo mňa nechci. Lebo ty to máš riešiť.“

Nie je táto zdanlivá mužská pasivita spojená aj s tým, že sa muži pri tejto téme viac hanbia? Mnohí môžu vnímať predstavu, že by boli neplodní, veľmi citlivo. Nemôže to byť **pre** niektorých aj otázkou mužskej hrdosti **a** sebahodnoty?

Pre niektorých asi áno. Sú aj takí machovia, **pre** ktorých by to znamenalo zhoršenie názoru na seba samého, pripadali by si, že nie sú stopercentní. Určite je s tým spojená aj stigma. Ale potom sú aj takí, ktorí sa skôr boja samotného vyšetrenia. Nevedia, čo sa tam s nimi bude robiť, čo ich tam čaká, je to **pre** nich nepríjemná predstava. Podľa mňa práve to je hlavný problém. Urológ je **pre** muža ešte stále strašiak. Mnohí majú z vyšetrenia u nás veľký stres.

Čo ich u vás reálne čaká?

Práveže nič strašné. Najprv musíme urobiť podrobnú anamnézu, potom ich čaká objektívne vyšetrenie, pri ktorom vyšetříme penis, semenníky, správne by sme mali vyšetriť cez konečník aj prostatu – to jediné môže byť vnímané ako nepríjemné, ale v žiadnom prípade nie bolestivé. Ďalej urobíme ultrazvuk semenníkov alebo aj prostaty. **A** keď zistíme, že nemajú dobrý spermioqram, môžeme urobiť hormonálne vyšetrenie.

Najnepríjemnejším urologickým vyšetrením je výter z močovej rúry, je to niečo podobné ako výter na covid, ale z močovej rúry, tak si viete predstaviť, aké to asi je. No zatiaľ to každý pacient u nás zvládol. Vždy im hovoríme: „Veď aj vaša partnerka už toho preskákala dosť veľa, tiež jej robili rôzne vyšetrenia, ktoré nemusia byť príjemné, všelijaké ultrazvuky, možno bola aj na laparoskopii, kde jej zisťovali priechodnosť vajíčkovodov. Tak aj vy musíte niečo vydržať.“

No sú aj muži, ktorí niektoré vyšetrenia vyslovene odmietnu, povedia, že sa boja.

Martin Hrivňák. Foto – Peter Lázár

Za aké percento prípadov neplodnosti môžu podľa aktuálnych štatistík muži?

V súčasnosti prevláda názor, že v minimálne päťdesiatich percentách. Niekedy sa hovorí aj o šesťdesiatich percentách, ale môžeme sa dohodnúť, že je to päťdesiat na päťdesiat. Lebo medzi tým sú aj prípady, keď je problém na obidvoch stranách.

Často je to tak, že keď je jeden partner úplne zdravý **a** druhý nie je celkom v poriadku, ten zdravý vykompenzuje partnerov nedostatok. Aj keď má pacient zlý spermioqram, zvyknem mu hovoriť, že to nie je až taká katastrofa, lebo na otehotnenie stačí aj jedna spermia. Som presvedčený o tom, že päťdesiat percent mužov, ktorí majú deti, nemajú úplne stopercentný spermioqram, ale stačilo to na to, aby došlo k otehotneniu. Práve preto, lebo manželka zrejme nemala žiadny problém.

Horšie však je, keď sa stretnú dvaja **a** každý z nich má nejaký problém s plodnosťou. Práve také prípady sa často dostávajú k nám.

Keď hovoríme o spermioqramoch, často sa opakuje, že ich kvalita sa za posledné roky výrazne zhoršila. Ako povedal **pre** Markízu bývalý hlavný odborník na reprodukčnú medicínu Jozef Vály : „Keď ja som skončil medicínu, vtedy bolo v jednom mililitri ejakulátu 120 miliónov spermií. Dnes sme radi, ak nájdeme 15 miliónov.“ Ako sa to dá podľa vás vysvetliť?

Dnes sú vo svete na túto tému dva rôzne názory. Prvý zastávajú odborníci z centier asistovanej reprodukcie, ktorí hovoria, že plodnosť sa výrazne zhoršuje. Druhý názor, ktorého zástancom som aj ja, konštatuje, že nevieme povedať, či sa plodnosť naozaj zhoršuje. Pretože metodiky sa v priebehu rokov menili **a** všeobecne je ťažké porovnať niekdajšie vyšetrenie s dnešným.

Čo sa však skutočne mení, sú normy. Niekedy boli normy také, ako ste citovali v otázke, ale podľa dnešných noriem už stačí aj 15 miliónov spermií na mililitr ejakulátu. Dokonca stačia štyri percentá morfológicky normálnych spermií na to, aby sme vyhlásili, že pacient

je v poriadku. Neznamená to, že sa zhoršuje spermioqram, len sa zistilo, že toľko stačí. Ani pri nových normách však nie sú odborníci celkom jednotní. Ja sám radšej postupujem podľa staršej normy, ktorá bola trochu prísnejšia v tom, čo je normálne **a** čo nie.

Nemyslím si teda, že sa plodnosť mužov posledné roky zhoršuje, nemáme na to vedecké dôkazy, akurát dnes už vieme viac o tom, že z hľadiska počtu spermií môže stačiť aj menej, než sa považovalo za normu kedysi. Rovnako nemáme dôkazy o tom, že by plodnosť zhoršovalo nosenie telefónu vo vrecku, syntetická spodná bielizeň alebo laptop na kolenách. Také hlúposti si môžu písať niekde na diskusných fórach, ale my musíme pacientom hovoriť len to, čo je vedecky dokázané. Na ostatné otázky im môžeme odpovedať len jedno: „Neviem vám povedať, ako to je.“ Môžem im síce povedať nejaký svoj názor, ale nemám na to žiadne vedecké zdôvodnenie.

Vieme však už dnes povedať napríklad to, ako vyplýva na mužskú plodnosť životný štýl, stravovanie, stres alebo fajčenie?

Vieme, že najviac škodí stresujúci spôsob života. V tejto súvislosti sú dokonca opisované takzvané „podnikateľské syndrómy“, ktoré vznikali po revolúcii **a** poznáme ich aj dnes. Mnohí pracujú od nevidím do nevidím, sú vystresovaní – **a** práve stres je považovaný za hlavný problém. Už dokonca bolo opísané, ako sa v dôsledku stresu mení tvar spermií. Lenže stále nevieme zmerať, koľko stresu je ešte v poriadku **a** koľko už nie. No keď už má človek pocit, že nič nestíha, je vyčerpaný – či už z práce alebo zo svojho života – nie je to dobré. Nemusí ísť len o psychický stres, ale aj o čokoľvek, čo výrazne ovplyvní organizmus, ako napríklad keď sa niekto každý víkend opije do nemoty – aj to je **pre** organizmus ohromný stres. Nemáme dôkaz, že by pitie alkoholu malo jednoznačne negatívny vplyv na spermie. Keď si niekto dá jedno pivo alebo pohár vína denne, určite to problém nie je. Lenže stres, ktorý zažije organizmus pri opití sa, už môže byť veľmi škodlivý. Negatívny efekt môže mať aj extrémny športový výkon, ktorý človeka fyzicky úplne vyčerpá. **A** o škodlivom vplyve fajčenia už nikto ani nedebatuje.

Čo ešte má jednoznačne negatívny vplyv?

Vysoké teploty. Aj preto mužom odporúčame, aby radšej nešli do sauny alebo termálnych kúpalísk s vysokou teplotou. Samozrejme, nemusí to škodiť každému, lebo keby to tak bolo, tak Fíni by už dnes neexistovali. Vieme však, že spermie všeobecne nemajú rady vysoké teploty. Aj vtedy, ak mal pacient teplotu nad 38 stupňov, odporúčame robiť spermioqram až o tri mesiace – toľko je vývojový cyklus jednej spermie. To znamená, že v dôsledku vysokej teploty môže byť poškodený celý vývojový cyklus.

Keď k nám pacient príde na vyšetrenie, snažíme sa vždy zistiť, či nemá infekciu, hormonálny problém alebo napríklad kľúčové žily na semenníkoch. Samozrejme, vylúčime aj nádor semenníka. Pri ťažkom postihnutí spermioqramu môžeme urobiť genetické vyšetrenie, aj keď genetických porúch nie je veľa, môžu sa vyskytnúť. Najčastejšie môže ísť o gén na cystickú fibrózu, niektoré jej formy sa prejavujú tým, že sa správne nevyvinie časť semenníka, časť nadsemenníka alebo semenovod.

Ako často sa stáva, že sa príčinu mužskej neplodnosti odhaliť nepodarí?

Príčinu vieme nájsť približne v 50 percentách prípadov. **A** tým mužom často aj dokážeme pomôcť. V prípade, keď sa príčinu zistiť nepodarí, vtedy sú už na rade centrá asistovanej reprodukcie.

Lenže k nám sa, žiaľ, reálne dostáva oveľa menej pacientov, než koľkým by sme vedeli pomôcť.

V prípade, keď prídete na to, že problém môže spôsobovať hlavne stresujúci štýl života, môže takému človeku pomôcť, keď začne žiť zdravšie? Ako rýchlo sa prejaví zmena?

Môže to pomôcť, ale neviem povedať, po akom čase sa to prejaví. Keďže vývinový cyklus spermie sú tri mesiace, je dobré tomu venovať aspoň rok. Je to dlhodobý proces. Aj keď človek prestane fajčiť, tak efekt sa ukáže až po dvoch rokoch.

My andrológovia **a** urológovia máme tú nevýhodu, že často nedostávame spätnú väzbu od pacientov. Gynekológovia sú oproti nám vo výhode – keď žena konečne otehotnie, oni zlízu tú smotanu, ale k nám už muž väčšinou nepríde. **A** my nevieme, či neprišiel preto, lebo sa im podarilo otehotnieť, alebo išiel k inému špecialistovi, prípadne to jednoducho vzdal. Niekedy sú však aj pekné chvíľky, keď nám príde SMS: „Narodila sa nám dcéra. Ďakujeme pekne.“

Na internetových stránkach zameraných na matky **a** tehotné ženy sa dá naraziť na najrôznejšie mýty o plodnosti. Ako napríklad, že mužskej plodnosti škodí častá masturbácia alebo už spomínané moderné technológie. Aké ďalšie mýty musíte búrať u svojich pacientov?

Prichádzajú naozaj so všeličím, aj keď musím povedať, že samotní muži to až tak výrazne neriešia, skôr sa v tomto úplne odovzdajú do rúk svojej partnerky. **A** potom nám napríklad hovoria, že ich partnerka núti máčať si semenníky v ľadovej vode alebo nosiť voľnú bavlnenú bielizeň, nesmú nosiť nič syntetické. Alebo do nich partnerky pchajú všelijaké výživové doplnky, ktoré nemajú žiadne opodstatnenie. Napríklad niektorí berú doplnky, ktoré by mali zvyšovať tvorbu testosterónu, lenže má to presne opačný efekt, ako očakávajú, lebo testosterón ich vysterilizuje. Mnohí sa k tým veciam ani nepriznávajú, lebo je im to trápne.

Často sa stretávame aj s tým, že partnerky núti svojich mužov mať sex vtedy, keď majú ovuláciu, sexuálny život sa tak zmení na oploďňovanie **a** vo výsledku máme veľa mužov, ktorí majú problém s erekciou. Snažíme sa im vysvetliť, že by sa mali snažiť byť aspoň

trochu nad vecou, nedá sa takto stále tlačiť na pílu. Nie je dobré, keď sa otehotnenie stane zmyslom života páru. Ženy sú z toho často v obrovskom strese, ich partneri takisto, práve **pre** ten enormný tlak sa im niekedy nedarí otehotnieť. Naopak, pomáha, keď tomu dajú trochu voľnejší priebeh **a** pripustia si aj istú mieru fatalizmu. Samozrejme, môžu sa zároveň snažiť zistiť, prečo to nejde, **a** robiť, čo im lekári odporúčajú. Ale ak to, že sa im nedarí otehotnieť, berú ako koniec sveta, niekedy sa to končí až rozpadom vzťahu.

Martin Hrivňák. Foto – Peter Lázár

Spomenuli ste máčanie semenníkov v ľadovej vode. Nesľubujú si niektorí podobne liečivé účinky aj od otužovania, ktoré skutočne prospieva imunite?

Niektorým mužom môže otužovanie naozaj pomôcť, ale iní s ním môžu mať problém. Napríklad ak majú nábeh na chronický zápal prostaty, otužovanie môže ich stav zhoršiť – môžu mať bolesti, pálenie. Prostata je pritom kľúčový orgán, pokiaľ ide o plodnosť, spája sa tam semenovod s močovou rúrou **a** tvoria sa rôzne sekréty potrebné na to, aby spermie boli schopné oplodniť vajíčko.

Ak sa muži cítia po otužovaní dobre, majú pocit, že to prospieva ich zdraviu, sú menej často chorí, určite je to výborná vec. Aj my to v takom prípade odporúčame, len to treba robiť s rozumom.

Jeden z najčastejších súčasných hoaxov dáva do súvislosti neplodnosť s očkovaním proti covidu. Pýtajú sa vás pacienti aj na to?

S tým sa, žiaľ, stretávam veľmi často. Ako zástanca očkovania som z toho veľmi smutný. Osemdesiat percent tridsiatnikov, ktorí k nám prišli na vyšetrenie plodnosti minulý týždeň, boli neočkovaní. Aj preto sme pred pár dňami zaviedli v ambulancii OTP režim, každý musí mať aspoň test.

Niektorí neočkovaní, ktorí k nám prichádzajú, sú agresívnejší, iní len zmätení alebo sa boja. Povedia: „Snažíme sa o dieťa, preto sme sa nedali zaočkovať.“ Sú aj takí, ktorým očkovanie zakazujú partnerky, lebo podľa nich budú neplodní. **A** pritom podľa aktuálnych informácií je to presne opačne. Nie sú žiadne vedecké dôkazy, že by očkovanie spôsobovalo neplodnosť. Naopak, máme už dôkazy, že u mužov, ktorí zomreli na covid, sa našiel koronavírus aj priamo v semenníkoch. Nemusíme však hovoriť len o prípadoch, ktoré sa končia smrťou. Stačí, že má niekto symptomatický covid s teplotami nad 38 stupňov. Mám pacienta, ktorému sme robili spermogram pred pár mesiacmi **a** vtedy ho mal len trochu pod normou. Následne prekonal covid s teplotami nad 38,5 **a** aktuálny spermogram má už na hranici absolútnej neplodnosti. **A** ktovie, kedy sa tá plodnosť vráti do normálu.

Ja sám odporúčam každému dať sa zaočkovať **a** keď pár plánuje ísť na umelé oplodnenie, mal by to urobiť radšej už predtým. Mnohí gynekológovia totiž nie sú radi, ak sa ženy očkujú v prvom trimestri, lebo vtedy podľa nich nie je dobré užívať ani žiadne tabletky, ale druhý trimester je už menej problémový.

Ak zaočkovaný muž dostane covid, vo väčšine prípadov to prejde bez zvýšenej teploty, takže ochorenie nemá žiadny vplyv na plodnosť.

Môžu si už dnes muži dať aj zmraziť spermie v mladom veku, podobne ako si niektoré ženy nechávajú zmraziť vajíčka, aby ich mohli neskôr použiť na umelé oplodnenie?

Zmraziť spermie má podľa mňa zmysel jedine vtedy, keď je spermogram naozaj veľmi slabý, nevieme príčinu, prečo je to tak, **a** je tam prípadne aj tendencia k výraznému zhoršovaniu. No v ostatných prípadoch to podľa mňa nemá význam.

Výskumy síce ukazujú, že aj u mužov po 35-ke klesá plodnosť, deje sa to však pozvoľne, určite sa to nedá porovnať so zhoršovaním plodnosti u žien. Aj päťdesiatroční muži majú väčšinou dostatočne kvalitný spermogram na to, aby sa ich spermie dali použiť na umelé oplodnenie.

Je však dobré dať si zmraziť spermie v prípade, keď sa u muža napríklad zistí nádor **a** ide na chemoterapiu. Po chemoterapii by musel mať naozaj šťastie, aby sa mu spermie začali znova tvoriť.

Nemala by väčšina týchto tém byť aj súčasťou sexuálnej výchovy, ktorá u nás na školách prakticky neexistuje?

Keďže sexuálna výchova sa u nás učí prierezovo cez rôzne predmety, v praxi to často znamená, že sa neučí vôbec. My sme sa ako sexuológovia ešte pred pár rokmi snažili chodiť na základné školy **a** rozprávať sa s deťmi, aj keď ja osobne som radšej chodil na stredné, lebo tam sa už dá hovoriť otvorenejšie. Rozprávali sme sa napríklad o tom, aké problémy existujú v tejto oblasti, ako by mala vyzeráť prevencia sexuálne prenosných ochorení, ako si vybrať antikoncepciu alebo prečo je dôležité, aby si mladí muži samovyšetřovali semenníky. Aj mnohí dospelí muži to často vôbec nevedia. Rakovina semenníkov sa pritom netýka starých mužov, ako si to niektorí myslia, ale mladých – od dvadsiatky do štyridsiatky.

Na druhej strane, nemám pocit, že by boli mladí ľudia v sexuálnych otázkach úplne dezorientovaní. Prehľad majú celkom dobrý. Niekedy je však problém, keď sú silno nábožensky založení. Práve oni si potom môžu vyčítať, že masturbujú, **a** môžu mať z toho stres. Mali sme už niekoľko manželských párov, ktoré začali so sexom až po svadbe, **a** zrazu zistili, že to nie je len tak: že sa tomu treba aj naučiť **a** vedieť sa zladíť, treba počúvať svojho partnera/partnerku, snažiť sa mu/jej vyhovieť **a** tak ďalej. Mnohí vôbec neboli ochotní sa

prispôsobiť, brali to štýlom, že takto to jednoducho má byť, **a** neraz sa to potom skončilo rozvodom.

Sexuálna výchova ako taká určite nemôže mať na deti negatívny vplyv, vždy môže pomôcť rozšíriť obzor. Nemôžeme si predsa namýšľať, že sex je len na to, aby sme mali deti.

Prečo už dnes na školy nechodíte?

Lebo keď chce dnes prísť sexuológ na školu, narazí na odpor. Pomaly musíte mať povolenie od OSN, aby ste mohli deťom hovoriť o sexuálnej výchove. Rodičia by proti tomu hneď protestovali.

Rodičia protestujú **a** deti sa pritom učia o sexe z porna.

Áno. Aj keď ani to porno nie je až také zlé **a** deti sa k nemu dostanú tak či tak. Lenže porno nie je reálny sexuálny život. Deti potom môžu mať predstavu, že penis má mať 30 centimetrov **a** sex má trvať hodinu **a** pol. No nakoniec aj tak prídu na to, že to tak celkom nie je.

Prečítajte si

Sexuologička: Máme menej sexu, mladí sa učia z porna **a** potom tápu vo vzťahoch

Ak niekto ešte stále verí, že sex je len nástroj na plodenie detí, ako by ste mu ako sexuológ vysvetlili, prečo je **pre** nás dôležitý zdravý sexuálny život?

Zdravý sexuálny život nám prospieva vo všetkých smeroch. Zdravý sexuálny život totiž väčšinou prebieha v zdravom partnerskom vzťahu, keďže vzťahy s náhodnými partnermi či partnerkami nepovažujeme za zdravý sexuálny život. Ak majú partneri sexuálny život podľa svojich predstáv, bez stresu, **a** tak, ako to oni dvaja chcú, potom prospieva nielen ich zdraviu – lebo ich zbavuje stresu **a** napätia – ale aj vzťahu. Samozrejme, nedá sa povedať, že by sme tým mohli nahradiť športovanie, lebo z hľadiska výdaja energie je to približne na úrovni umývania podlahy, ale sex má jednoznačne blahodárne účinky na psychiku.

Vedia sa dnes partneri rozprávať spolu o sexe?

Myslím, že je to lepšie ako kedysi, ale stále je to oveľa menej, ako by bolo treba. Veľa ľudí ani dnes nemá predstavu o tom, čo by chcel ich partner/partnerka. Lebo sa o tom hanbia rozprávať. V sexe je pritom dovolené všetko, čo vyhovuje obidvom partnerom. Len o tom treba spolu hovoriť **a** hľadať cestu jeden k druhému.

K nám chodia hlavne muži **a** viem, že hoci väčšina z nich chce, aby aj ich partnerka zo sexu niečo mala, nie vždy vedia, ako to dosiahnuť. Práve preto by mnohým prospelo, keby sa o tom spolu oveľa viac rozprávali.

Martin Hrivňák (54)

Urológ, andrológ, sexuológ. Vyštudoval všeobecné lekárstvo na **Lekárskej fakulte UPJŠ** v Košiciach, kde v roku 2010 obhájil aj doktorát v odbore chirurgia. Je predsedom Dozornej rady Slovenskej urologickej spoločnosti **a** II. viceprezidentom Slovenskej sexuologickej spoločnosti. Vo svojej vedeckej práci sa zameriava na poruchy mužskej sexuality **a** vplyv pohlavne prenosných ochorení na mužskú plodnosť. Je autorom viacerých prednášok **a** odborných publikácií. Žije v Košiciach, kde vedie andrologickú **a** urologickú ambulanciu.

Martin Hrivňák. Foto – Peter Lázár

Autor: vitalia.bella@dennikn.sk

Píšete nám: Kedy budú v Rim. Sobote testovať nezaočkovaných na protilátky? [🔗](#)

📅 20. 11. 2021, 14:10, Zdroj: [rimava.sk](#) [🔗](#), Sentiment: Neutrálny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: LF UPJŠ, Lekárska Fakulta UPJŠ
Dosah: 4 993 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 463 Eur

20. novembra 2021

Pridaj komentár

Zdroj: Mesto Lučenec

RIMAVSKÁ SOBOTA – Pred niekoľkými týždňami Ministerstvo zdravotníctva SR avizovalo štúdiu na zisťovanie prítomnosti **a** hladiny protilátok vytvorených voči vírusu SARS-CoV-2. Testovať chceli **a** už aj začali neočkovaných obyvateľov. Jedným z miest, kde by mali hladinu protilátok merať, by mala byť aj Rimavská Sobota.

Susedný Lučenec má testovanie hladiny protilátok za sebou, rovnako ako aj mesto Filakovo. Zisťovali sme, kedy by mal testovací tím zavítať aj do Rimavskej Soboty **a** kde konkrétne budú vzorky odoberať. Najskôr sme sa opýtali Ministerstva zdravotníctva SR.

Článok pokračuje pod reklamou

„**Pre** zistenie bližších informácií v otázkach, ktoré uvádzate, sa obráťte na príslušnú samosprávu,“ odpovedal nám komunikačný odbor rezortu zdravotníctva.

Pri ďalších otázkach ohľadom spôsobu testovania už boli zhovorčivejší. „Podľa séroepidemiologickej štúdie by testovanie malo prebiehať formou odberu krvi z prsta, ktorý sa realizuje sterilnou lancetkou, ktorou sa po dezinfekcii odberového miesta alkoholom napusteným tampónom napichne prst, **a** kvapky krvi sa nechajú dopadnúť na papierovú kartičku určenú na zber krvi. Na každý odber sa používa nová, jednorazová lanceta, miesto vpichu sa pred odberom dezinfikuje,“ vysvetlili.

Ako ďalej uviedlo ministerstvo, odber realizuje zdravotnícky pracovník alebo študent všeobecného alebo zubného lekárstva 4. – 6. ročníka. „Odber kapilárnej krvi je zákrok s minimálnou invazivitou **a** nepredstavuje **pre** účastníka žiadne významné riziko,“ dodal rezort s tým, že odobratá biologická vzorka – kvapky kapilárnej krvi z prsta, sa zachytí **a** vysuší (trvá to 3 až 4 hodiny) na špeciálnom papierovom nosiči.

„Pracovné skupiny zodpovedné za zber vzoriek (LF UK **a** LF UPJŠ) doručia vzorky do laboratória Biomedicínskeho centra SAV. Po doručení do laboratória sa protilátky extrahujú **a** analyzujú pomocou ELISA metódy,“ uviedli na záver.

Vráťme sa ale späť k samotnému termínu testovania. „Ohľadom testovania protilátok sme do tejto chvíle (19. 11. 2021, pozn. red.) žiadne informácie od Ministerstva zdravotníctva SR neobdržali,“ uviedol **pre** Rimava.sk prednosta MsÚ v Rimavskej Sobote Štefan Szántó. O testovaní v Rimavskej Sobote nevie nič ani Banskobystrický samosprávny kraj.

Článok pokračuje pod reklamou

Ohľadom testovania protilátok sme ďalej kontaktovali aj Ústav epidemiológie **Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** v Košiciach, ktorý má štúdiu na pokyn MZ SR realizovať. Podľa prednostky Ústavu epidemiológie **UPJŠ** LF Moniky Halánovej boli analytikmi MZ SR vytipované obce **a** mestá na Slovensku, v ktorých by sa štúdia na zisťovanie stavu imunity obyvateľov SR voči SARS-CoV-2 mala uskutočniť.

„Konečné rozhodnutie, kde budeme, prispôbujeme aktuálnej epidemickej situácii **a** možnostiam, ktoré máme. Konkrétny termín v okrese Rimavská Sobota ešte nemáme, riešime problém s ubytovaním,“ vysvetlila.

Informácie o testovaní zamestnancov na poslednú chvíľu

„Horšie je, že doteraz nevydalo MZ SR žiadnu informáciu **pre** samosprávy, podniky **a** organizácie ohľadom testovania nezaočkovaných zamestnancov. Ani termín, teda či od pondelka 22. 11. 2022 alebo len od 1. 12. 2022. My sme na takéto testovanie pripravení, ale inštrukcie ohľadom testov **a** termínov v tejto chvíli (piatok 19. 12. 2021 o 9.54 hod.) žiadne,“ vyjadril sa prednosta Szántó k avizovanému povinnému testovaniu nezaočkovaných zamestnancov.

Informácia prišla až v piatok okolo 16.00 hod. – testovanie zatiaľ povinné nie je, odkedy sa tak má stať, tiež známe nie je. Vstup do práce v režime OTP, ktorý schválila vláda v rámci balíka sprísnených opatrení v covid automate, teda nevstúpi od pondelka 22. novembra do platnosti.

Autor: BabolovaM

Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti

📅 20. 11. 2021, 11:00, Zdroj: lenprezeny.sk 📄, Sentiment: Pozitívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: LF UPJŠ

Dosah: 2 118 GRP: 0,05 OTS: 0,00 AVE: 138 Eur

20. novembra 2021

WhatsApp

Na Slovensku si tradične 17. novembra pripomíname Deň boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodný deň študentstva. Pre mnoho rodín s deťmi po celom svete má však tento deň úplne iný význam. Práve na tento deň totiž pripadá Svetový deň predčasne narodených detí. Tesco sa aj tento rok opäť rozhodlo podporiť mamičky, ktorých bábätká sa už nemôžu dočkať, kedy sa spolu prvýkrátvidia.

Tesco im darovalo balíčky so zásobou výrobkov Fred&Flo, aby im uľahčilo starostlivosť o ich bábätká, keď si ich konečne budú môcť odviezť z nemocnice domov.

Celkovo pripravilo Tesco vyše 400 balíčkov výrobkov značky Fred&Flo, v ktorých mamičky nájdu napríklad plienky pre novorodenca, krém proti zapareninám, telový olej alebo kupón F&F v hodnote 15 EUR. Balíčky zamierili do 10 zdravotníckych zariadení: Neonatologickej kliniky JLF UK a UN Martin, Neonatologickej kliniky FNsP Nové Zámky, Perinatologického centra – na oddelenie neonatológie FNsP J. A. R. Prešov, Novorodeneckej kliniky M. Rusnáka LF SZU a UN, Bratislava, Neonatologickej kliniky SZU, FNsP F. D. Roosevelta Banská Bystrica, Nemocnice s poliklinikou L. Dédera Bratislava, Kliniky neonatológie LF UPJŠ a DFN Košice, Fakultnej nemocnice Trenčín na oddelenie predčasných novorodencov, Národného ústavu detských chorôb Bratislava na oddelenie predčasne narodených detí, Fakultnej nemocnice Trnava na oddelenie predčasne narodených detí.

Na celom svete sa predčasne, teda skôr ako v 37. týždni tehotenstva, narodí každý rok 15 miliónov bábätiek, čo predstavuje približne každé desiate dieťaťko. Hoci celosvetovo úroveň starostlivosti o predčasne narodené deti stúpa, približne milión týchto detí si rodičia nikdy nemôžu odviezť domov.

„Najmenšie dieťaťko, ktoré sa v našej pôrodnici podarilo zachrániť, bolo s pôrodnou hmotnosťou 470 g. Narodilo sa v 24. týždni tehotenstva, teda o 16 týždňov skôr,“ uviedla vrchná sestra jednej zo slovenských pôrodníc. Dnes majú takzvané „bábätká do dlane“ od dokončeného 24. týždňa veľkú šancu na prežitie, a to najmä vďaka intenzívnej lekárskej starostlivosti.

„Keď sa moja dcéra pred piatimi rokmi narodila, vážila len 800 gramov. Takže viem, aký strach cítia rodičia nedonosených detí a aká je dôležitá kvalitná starostlivosť. Verím, že darčekové balíčky mamičky potešia a zároveň im pomôžu pri výbere kozmetických prípravkov. Práve s kozmetikou totiž deti prichádzajú do styku každý deň a je preto veľmi dôležité, aby nielen príjemne voňala, ale aby obsahovala kvalitné doplnky a najmä, aby sa jemne starala o pokožku bábätká,“ hovorí Tereza Berkes, manažérka vlastnej značky Tesco.

Zdroj: Katarína Š.

Autor: lenprezeny1 || lenprezeny1

Kompendium medicíny: Očkovanie predčasne narodených a rizikových detí [↗](#)

📅 18. 11. 2021, 9:00, Zdroj: mediweb.hnonline.sk [↗](#), Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: Alena Mosnárová, Sentiment: Negatívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: LF UPJŠ

Dosah: 1 066 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 227 Eur

Kompendium medicíny: Očkovanie predčasne narodených a rizikových detí

Na Slovensku máme 6 perinatologických centier, ktoré sa nachádzajú historicky v jednotlivých krajoch v mestách Bratislava, Nové Zámky, Martin, Banská Bystrica, Košice a Prešov, a špecializované pracoviská pre rizikových, predčasne narodených novorodencov.

V dňoch 23. až 25. septembra 2021 sa pod záštitou ministra zdravotníctva SR MUDr. Vladimíra Lengvarského, MPH uskutočnil XII. Slovenský vakcinologický kongres určený pre očkovaných lekárov a odborných zdravotníckych pracovníkov.

Ako uviedla MUDr. Ingrid Urbančíková, PhD., MPH (Centrum pre očkovanie detí s komplikáciami po očkovaní a kontraindikáciami očkovania, Klinika detí a dorastu LF UPJŠ v Košiciach, Detská fakultná nemocnica Košice), účelom prednášky je zdieľanie výsledkov a hlavne skúseností z klinickej praxe. Upozornila na to, že na Slovensku máme 6 perinatologických centier, ktoré sa nachádzajú historicky v jednotlivých krajoch v mestách Bratislava, Nové Zámky, Martin, Banská Bystrica, Košice a Prešov, a špecializované pracoviská pre rizikových, predčasne narodených novorodencov.

Prof. MUDr. Miloš Jeseňák, PhD., MBA, Dott. Ric., MHA (Centrum pre očkovanie v špeciálnych situáciách, Klinika detí a dorastu, Klinika pneumológie a ftizeológie, Oddelenie klinickej imunológie a alergológie, JLF UK a UN Martin) sa zamyslel nad tým, ako postupovať pri očkovaní rizikových skupín detí na základe odporúčaní odborných spoločností. Málkotorý odbor prešiel takým dramatickým a expanzívnym vývojom v posledných desaťročiach ako odbor klinická imunológia. Imunológia sa infiltrovala kompletne do všetkých odborov medicíny.

"Vyhlasujem, že som osobou, ktorá je oprávnená predpisovať a/alebo vydávať lieky, a toto vyhlásenie je pravdivé. Zároveň potvrdzujem, že (i) som si vedomý, že v prípade nepravdivosti vyhlásenia podľa predchádzajúcej vety porušujem svoju právnu povinnosť poskytnúť spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. pravdivé údaje a (ii) v plnom rozsahu zodpovedám spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. za akúkoľvek priamu, nepriamu alebo sprostredkovanú škodu, ktorá by spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. vznikla, najmä ale nie len v podobe sankcie alebo pokuty, ktorá by bola spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. uložená orgánmi verejnej moci, v priamom, nepriamom alebo sprostredkovanom dôsledku toho, že sa spoločnosť MAFRA Slovakia, a.s. spohla na pravdivosť môjho vyhlásenia podľa predchádzajúcej vety a sprístupnila mi obsah vrátane inzercie, ktorý je možné sprístupňovať len osobám oprávneným predpisovať a/alebo vydávať lieky, a to najmenej do výšky takejto sankcie alebo pokuty, zároveň (iii) túto zodpovednosť bezvýhradne prijímam a (iv) svoj záväzok potvrdzujem kliknutím na nižšie uvedené tlačidlo "Áno potvrdzujem, a chcem pokračovať"."

[Stiahnuť dokument](#)

Autor: Alena Mosnárová

Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti [🔗](#)

📅 17. 11. 2021, 9:21, Zdroj: [dalito.sk](#) [🔗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: LF UPJŠ

Dosah: 987 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 187 Eur

Zdieľať

[Dalito.sk/Kozmetika pre najmenších Fred&Flo/foto: Tesco](#)

Zdieľať

Na Slovensku si tradične 17. novembra pripomíname Deň boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodný deň študentstva. Pre mnoho rodín s deťmi po celom svete má však tento deň úplne iný význam. Práve na tento deň totiž pripadá Svetový deň predčasne narodených detí. Tesco sa aj tento rok opäť rozhodlo podporiť mamičky, ktorých bábätká sa už nemôžu dočkať, kedy sa spolu prvýkrát uvidia. Tesco im darovalo balíčky so zásobou výrobkov Fred&Flo, aby im uľahčilo starostlivosť o ich bábätká, keď si ich konečne budú môcť odviezť z nemocnice domov.

Celkovo pripravilo Tesco vyše 400 balíčkov výrobkov značky Fred&Flo, v ktorých mamičky nájdu napríklad plienky pre novorodenca, krém proti zapareninám, telový olej alebo kupón F&F v hodnote 15 EUR. Balíčky zamierili do 10 zdravotníckych zariadení: Neonatologickej kliniky JLF UK a UN Martin, Neonatologickej kliniky FNŠP Nové Zámky, Perinatologického centra – na oddelenie neonatológie FNŠP J. A. R. Prešov, Novorodeneckej kliniky M. Rusnák LF SZU a UN, Bratislava, Neonatologickej kliniky SZU, FNŠP F. D. Roosevelta Banská Bystrica, Nemocnice s poliklinikou L. Dédera Bratislava, Kliniky neonatológie LF UPJŠ a DFN Košice, Fakultnej nemocnice Trenčín na oddelenie predčasných novorodencov, Národného ústavu detských chorôb Bratislava na oddelenie predčasne narodených detí, Fakultnej nemocnice Trnava na oddelenie predčasne narodených detí.

Na celom svete sa predčasne, teda skôr ako v 37. týždni tehotenstva, narodí každý rok 15 miliónov bábätiek, čo predstavuje približne každé desiate dieťaťko. Hoci celosvetovo úroveň starostlivosti o predčasne narodené deti stúpa, približne milión týchto detí si rodičia nikdy nemôžu odviezť domov.

„Najmenšie dieťaťko, ktoré sa v našej pôrodnici podarilo zachrániť, bolo s pôrodnou hmotnosťou 470 g. Narodilo sa v 24. týždni tehotenstva, teda o 16 týždňov skôr,“ uviedla vrchná sestra jednej zo slovenských pôrodníc. Dnes majú takzvané „bábätká do dlane“ od dokončeného 24. týždňa veľkú šancu na prežitie, a to najmä vďaka intenzívnej lekárskej starostlivosti.

„Keď sa moja dcéra pred piatimi rokmi narodila, vážila len 800 gramov. Takže viem, aký strach cítia rodičia nedonosených detí a aká je dôležitá kvalitná starostlivosť. Verím, že darčkové balíčky mamičky potešia a zároveň im pomôžu pri výbere kozmetických prípravkov. Práve s kozmetikou totiž deti prichádzajú do styku každý deň a je preto veľmi dôležité, aby nielen príjemne voňala, ale aby obsahovala kvalitné doplnky a najmä, aby sa jemne starala o pokožku bábätká,“ hovorí Tereza Berkes, manažérka vlastnej značky Tesco.

Putovanie snovou záhradou [✉](#)

📅 19. 11. 2021, 10:47, Zdroj: [litcentrum.sk](#) [✉](#), Autor: Markéta Andričíková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: Filozofická Fakulta UPJŠ

Dosah: 347 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 113 Eur

Miroslav Cipár debutoval ako ilustrátor knižky Ľubomíra Feldeka Hra **pre** tvoje modré oči, ktorá bola z politických dôvodov v roku 1958 kompletne zošrotovaná. Viac než po 60 rokoch teraz vychádza v pôvodnom prevedení.

Keď v roku 1957 Ľubomír Feldek, básnik **a** začínajúci redaktor v Mladých letách, dostal na starosť organizovanie súťaže v lepoprelovej sekcii, vyvolal svojou iniciatívou malú revolúciu. Do súťaže v tomto (z hľadiska dejín literatúry) marginalizovanom žánri prizval viacerých svojich básnických kolegov – Viliama Turčányho, Miroslava Válka, Jána Stacha, Jozefa Mihalkoviča **a** Jána Ondruša.

Sám Feldek sa zapojil štýlom jemu vlastným – v deň uzávierky súťaže si, ako na to spomína v jednom z rozhovorov **pre** časopis Bibiana (4/2001), „odskočil do neďalekej kaviarne Palace napísať Hru **pre** tvoje modré oči.“ Súťaž napokon vyhrala Stachova Čokoládová rozprávka, druhá skončila Eleonóra Gašparová s textom Ceruzky **a** góly **a** Váلكove Kúzla pod stolom spolu s Feldekovým textom získali tretie miesto. Keďže lepoprelo sa ako knižný artefakt **pre** najmenších nezaobíde bez obrazovej zložky, Feldek do jeho tvorby prizval aj viacerých začínajúcich výtvarníkov – medzi nimi Albína Brunovského **a** Miroslava Cipára.

Vďaka tejto iniciatíve, ktorú Feldek ešte zdôraznil v glose s príznačným názvom Bude reč o literatúre **pre** deti **pre** časopis Mladá tvorba (v apríli 1958), sa mohlo o literatúre **pre** deti **a** mládež s definitívnou platnosťou uvažovať ako o plnohodnotnej súčasť národnej literatúry, so všetkými estetickými atribútmi, aké prináležia umeniu ako takému.

Jasná odmietavá odpoveď

Feldek sa aj v poézii **pre** najmenších dovoľával jej ďalekosiahlych zbraní, ku ktorým radil predovšetkým bohatý metaforický jazyk či originálnu hru so slovom ako jasnú odmietavú odpoveď voči básnickej prvoplánovosti, trivialite **a** infantilnosti. Takýmto spôsobom nielenže povýšil dieťa na dôstojného partnera v umeleckej komunikácii, ale ho aj ustanovil ako dôležitý inšpiračný zdroj básnickej imaginácie.

Hra **pre** tvoje modré oči je pozvánkou do sveta fantázie, pestrofarebného snového predstavenia. Lyrický subjekt, básnik s detskou dušou, prichádza k dieťaťu s oslovením: Hú! Dnes v noci / v čiernom vreci / ukradne ťa kmín. / Ukáže ti úru vecí, / vletí cez komín. Toto však nie je kmín, ktorý prišiel dieťaťu ublížiť (ako sme často zvyknutí myslieť si o kmínoch), Feldek z neho robí impresária nevšedného cirkusu, kde sa v jednotlivých akrobatických či humorných číslach predstavuje zelenina. Fazuľa je tu tanečnica s hrkálkami, cibuľa zasa veselý šašo, ktorý má kopec kabátov, slnečnice sú čínske žonglérky, uhorka je hadia žena...

Na dvoch vzácnych hostí v snovom cirkuse celú noc dohliada mesiac – raz ako vzdialená žltá hudba, inokedy ako žlté kľbko, ktoré visí vo vzduchu, či žmurkajúca guľa. V tomto ohľade funguje mesiac ako centrálna metafora celého textu **a** je zároveň aj zdrojom mnohých ďalších asociácií.

Bezpečný fiktívny priestor

Feldekov jazyk je doslova presýtený originálnymi metaforami, synestéziami, no pritom je **pre** dieťa stále dostatočne zrozumiteľný. (Z výskumov o detskej reči vieme, že synestetickú obraznosť, spájajúcu do jedného celku viacero rôznorodých vnemov – vizuálnych, audiálnych, haptických atď. – deti v útlom veku používajú úplne prirodzene, ako akýsi „nedokonálny“ spôsob poznávania **a** hodnotenia sveta). Feldekova poézia, pretkávaná neveršovanými pasážami, poskytuje dieťaťu bezpečný fiktívny priestor, radosť z objavovania **a** zároveň v druhom pláne veľmi citlivo pracuje aj s prirodzeným detským strachom z nočnej tmy **a** chvíľ, keď nie je mama nablízku. Keď sa cirkusové predstavenie skončí, kmín (ako umelecká projekcia samotného básnika) zverí poučenému dieťaťu kľúče od cirkusu, vráti sa s ním domov **a** na pamiatku mu necháva knižku, ktorá sa volá Hra **pre** tvoje modré oči.

Text tohto lepoprela krásne ilustroval Miroslav Cipár, jeho bohatú obraznosť podčiarkol aj vizuálne. V jemných farebných **a** čiernobielych kresbách zhmotňuje postavu kmína, chlapca aj jednotlivé zeleninové metamorfózy, **a** pritom stále poskytuje detskému čitateľovi dostatočný priestor na vlastnú predstavivosť. Feldekovo ustanovenie dieťaťa za partnera v básnickom dialógu Cipár výtvarne stvárnjuje tak, že sa chlapcova postava objavuje pravidelne, na každej dvojstrane knihy.

Oslobodzujúca sila metafory

Dnes už vieme, že Feldekov odvážny výpad voči rigidnej, triviálnej **a** schematicky orientovanej poézii **pre** deti sa na konci 50. rokov 20. storočia neobišiel bez exemplárnej odozvy – celé pôvodné vydanie lepoprela dali vtedajší cenzori zošrotovať **a** Feldeka z Mladých liet preložili do fabriky na výrobu televízorov na Oravu. Jeho estetický program s oslobodzujúcou silou metafory, dôkladne podporený ďalšími básnickými aj výtvarnickými osobnosťami, sa však už, našťastie, nedal zastaviť. **A** aj keď sa Hra **pre** tvoje modré oči k svojim čitateľom dostala už dávno v iných vydaniach (napríklad v časopise Bibiana alebo vo Feldekovej Modrozelenej knihe rozprávok s ilustráciami Albína Brunovského), táto konkrétna kniha vracia dnes jej autorom aj čitateľom to, čo im bolo ukradnuté pred šesťdesiatimi tromi rokmi. **A** z toho môžeme mať všetci úprimnú radosť.

Markéta Andričíková (1974)

Vedecky a pedagogicky pôsobí na **Filozofickej fakulte UPJŠ** v Košiciach. Venuje sa svetovej literatúre, výtvarnému umeniu, kinematografii, slovenskej a svetovej literatúre **pre** deti a mládež a problematike detskej recepcie.

Ľubomír Feldek: Hra **pre** tvoje modré oči

Ilustroval: Miroslav Cipár

Bratislava: Slovart, 2021

Nezabudni sa podeliť s ostatnými čitateľmi

Autor: Markéta Andričíková

Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti [↗](#)

📅 20. 11. 2021, 15:40, Zdroj: lenprezdravie.sk [↗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: LF UPJŠ

Dosah: 154 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 84 Eur

Autor: Katarína Š.

Včera, 20. november 2021

Na Slovensku si tradične 17. novembra pripomíname Deň boja za slobodu a demokraciu a Medzinárodný deň študentstva. Pre mnoho rodín s deťmi po celom svete má však tento deň úplne iný význam. Práve na tento deň totiž pripadá Svetový deň predčasne narodených detí. Tesco sa aj tento rok opäť rozhodlo podporiť mamičky, ktorých bábätká sa už nemôžu dočkať, kedy sa spolu prvýkrátvidia. Tesco im darovalo balíčky so zásobou výrobkov Fred&Flo, aby im uľahčilo starostlivosť o ich bábätká, keď si ich konečne budú môcť odviezť z nemocnice domov.

Celkovo pripravilo Tesco vyše 400 balíčkov výrobkov značky Fred&Flo, v ktorých mamičky nájdu napríklad plienky pre novorodenca, krém proti zapareninám, telový olej alebo kupón F&F v hodnote 15 EUR. Balíčky zamierili do 10 zdravotníckych zariadení: Neonatologickej kliniky JLF UK a UN Martin, Neonatologickej kliniky FNsP Nové Zámky, Perinatologického centra – na oddelenie neonatológie FNsP J. A. R. Prešov, Novorodeneckej kliniky M. Rusnáka LF SZU a UN, Bratislava, Neonatologickej kliniky SZU, FNsP F. D. Roosevelta Banská Bystrica, Nemocnice s poliklinikou L. Dérebra Bratislava, Kliniky neonatológie LF UPJŠ a DFN Košice, Fakultnej nemocnice Trenčín na oddelenie predčasných novorodencov, Národného ústavu detských chorôb Bratislava na oddelenie predčasne narodených detí, Fakultnej nemocnice Trnava na oddelenie predčasne narodených detí.

Na celom svete sa predčasne, teda skôr ako v 37. týždni tehotenstva, narodí každý rok 15 miliónov bábätiek, čo predstavuje približne každé desiate dieťaťko. Hoci celosvetovo úroveň starostlivosti o predčasne narodené deti stúpa, približne milión týchto detí si rodičia nikdy nemôžu odviezť domov.

„Najmenšie dieťaťko, ktoré sa v našej pôrodnici podarilo zachrániť, bolo s pôrodnou hmotnosťou 470 g. Narodilo sa v 24. týždni tehotenstva, teda o 16 týždňov skôr,“ uviedla vrchná sestra jednej zo slovenských pôrodníc. Dnes majú takzvané „bábätká do dlane“ od dokončeného 24. týždňa veľkú šancu na prežitie, a to najmä vďaka intenzívnej lekárskej starostlivosti.

„Keď sa moja dcéra pred piatimi rokmi narodila, vážila len 800 gramov. Takže viem, aký strach cítia rodičia nedonosených detí a aká je dôležitá kvalitná starostlivosť. Verím, že darčkové balíčky mamičky potešia a zároveň im pomôžu pri výbere kozmetických prípravkov. Práve s kozmetikou totiž deti prichádzajú do styku každý deň a je preto veľmi dôležité, aby nielen príjemne voňala, ale aby obsahovala kvalitné doplnky a najmä, aby sa jemne starala o pokožku bábätká,“ hovorí Tereza Berkes, manažérka vlastnej značky Tesco.

Kategória: Aktuality

Autor: Katarína Š.

Tesco opäť podporilo predčasne narodené deti [🔗](#)

📅 20. 11. 2021, 11:22, Zdroj: lenprechlapov.sk [🔗](#), Sentiment: **Positívny**, Téma: **Fakulty a ústavy UPJŠ**, Kľúčové slová: **LF UPJŠ**

Dosah: **31 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 40 Eur**

20. novembra 2021

WhatsApp

Na Slovensku si tradične 17. novembra pripomíname Deň boja za slobodu **a** demokraciu **a** Medzinárodný deň študentstva. **Pre** mnoho rodín s deťmi po celom svete má však tento deň úplne iný význam. Práve na tento deň totiž pripadá Svetový deň predčasne narodených detí. Tesco sa aj tento rok opäť rozhodlo podporiť mamičky, ktorých bábätká sa už nemôžu dočkať, kedy sa spolu prvýkrátvidia.

Tesco im darovalo balíčky so zásobou výrobkov Fred&Flo, aby im uľahčilo starostlivosť o ich bábätká, keď si ich konečne budú môcť odviezť z nemocnice domov.

Celkovo pripravilo Tesco vyše 400 balíčkov výrobkov značky Fred&Flo, v ktorých mamičky nájdu napríklad plienky **pre** novorodenca, krém proti zapareninám, telový olej alebo kupón F&F v hodnote 15 EUR. Balíčky zamierili do 10 zdravotníckych zariadení: Neonatologickej kliniky JLF UK **a** UN Martin, Neonatologickej kliniky FNsP Nové Zámky, Perinatologického centra – na oddelenie neonatológie FNsP J. **A.** R. Prešov, Novorodeneckej kliniky M. Rusnáka LF SZU **a** UN, Bratislava, Neonatologickej kliniky SZU, FNsP F. D. Roosevelta Banská Bystrica, Nemocnice s poliklinikou L. Dérebra Bratislava, Kliniky neonatológie **LF UPJŠ a** DFN Košice, Fakultnej nemocnice Trenčín na oddelenie predčasných novorodencov, Národného ústavu detských chorôb Bratislava na oddelenie predčasne narodených detí, Fakultnej nemocnice Trnava na oddelenie predčasne narodených detí.

Na celom svete sa predčasne, teda skôr ako v 37. týždni tehotenstva, narodí každý rok 15 miliónov bábätiek, čo predstavuje približne každé desiate dieťaťko. Hoci celosvetovo úroveň starostlivosti o predčasne narodené deti stúpa, približne milión týchto detí si rodičia nikdy nemôžu odviezť domov.

„Najmenšie dieťaťko, ktoré sa v našej pôrodnici podarilo zachrániť, bolo s pôrodnou hmotnosťou 470 g. Narodilo sa v 24. týždni tehotenstva, teda o 16 týždňov skôr,“ uviedla vrchná sestra jednej zo slovenských pôrodníc. Dnes majú takzvané „bábätká do dlane“ od dokončeného 24. týždňa veľkú šancu na prežitie, **a** to najmä vďaka intenzívnej lekárskej starostlivosti.

„Keď sa moja dcéra pred piatimi rokmi narodila, vážila len 800 gramov. Takže viem, aký strach cítia rodičia nedonosených detí **a** aká je dôležitá kvalitná starostlivosť. Verím, že darčekové balíčky mamičky potešia **a** zároveň im pomôžu pri výbere kozmetických prípravkov. Práve s kozmetikou totiž deti prichádzajú do styku každý deň **a** je preto veľmi dôležité, aby nielen príjemne voňala, ale aby obsahovala kvalitné doplnky **a** najmä, aby sa jemne starala o pokožku bábätká,“ hovorí Tereza Berkes, manažérka vlastnej značky Tesco.

Zdroj: Katarína Š.

Autor: VieraB || VieraB

Univerzitné pracoviská

Opatrenia sprísňujú aj internáty [🔗](#)

📺 21. 11. 2021, 19:10, Relácia: **Správy RTVS**, Stanica: **RTVS**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzitné pracoviská**. Kľúčové slová: **študentský domov**

Dosah: **136 363 GRP**; **3,03 OTS**; **0,03 AVE**; **3927 Eur**

Janette ŠTEFÁNKOVÁ, moderátorka:

Opatrenia sprísňujú aj stredoškolské a vysokoškolské internáty v Košiciach. Všetky **študentské domovy** sa riadia semaforom ministerstva školstva. V čiernej fáze môžu otvorené iba pre žiakov s prezenčnou výučbou s odporúčaným OTP režimom. Aby sa predišlo stretávaniu študentov, kontrolujú im aj izby.

Tomáš ZAVATČAN, hovorca Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach:

Pre prípad potreby karantény pozitívne testovaných študentov, ktorí sú ubytovaní na **študentských domovoch**, sú vyčlenené izolačné izby. V rámci týchto opatrení prebiehajú taktiež kontroly na izbách, respektíve v ďalších priestoroch **študentských domovov** a jedální univerzity.